

GLASILO K. K. Y. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 2. Štev. 2.

Chicago, Ill., 17. januarja (January) 1917

Leto III. Volume III.

Lokalne vesti.

Znana velika slovenska farmarska naselbina v Willard, Wis. je bila že dalj časa brez duhovnega pastirja, dasiravno se nahaja ondi lična slovenska cerkev sv. Družine. Šele sedaj se je spolnila goreča želja Willardčanov, ker bodo dobili tekoči teden svojega lastnega slovenskega župnika.

Dne 2. jan. t. l. je bil imenovan od škofa Jakob Schwebacha v La Crosse, Wis. župnikom slovenske fare na Willardu, Rev. Alojz J. Kastigar, ki je pomagal zadnje tedne pri naši cerkvi sv. Štefana. V Willard odputuje Rev. Kastigar dne 20. t. m.

Rev. Kastigarju želimo v evetno slovenski farmarski naselbini na Willardu mnogo uspeha in božjega blagoslova!

Mestu Chicago preti dosedaj še nepoznana nevarnost, — pomajkanje premoga. Ker je vsled hude zime vprašanje po tem kurivu vsak dan večje, je tudi cena premoga neznansko poskočila. Dosedaj so morali plačevati odjemalci za tono trdega premoga \$11.50 do \$12.00, za mehkega pa \$8.50. Lansk leto ob tem času je bila cena \$7.50 in \$5.00.

Trgovci s premogom zatrjujejo, da se bo cena trdega premoga v nekaj dneh zopet podražila in sicer bomo morali plačati za tono \$15.00. Ubogo ljudstvo!

Mesto Chicago je imelo dlje časa tako ozornega in vestnega policijskega načelnika Healeyja, da ga je minuli teden državni pravdnik za vedno odslavljal iz službe. Mr. Healey ni bil namreč zadovoljen z \$12,000 letne plače vsled hude dražnje? — Vsled tega si je sam pomagal iz zadrege, da je "graftal". Samo en teden je spravil v žep \$28,000 postranskega zasluga, katere so mu razni gostilničarji in lastniki hotelov plačali. — "Znat se mora" je rekel svoječasnno znan Blaz Ravnik v Ljubljani — kojega so vsled roparskega umora obsodili v dosmrtno ječo. — Našega bivšega vzor polic. komisarja pa menda ne čaka tako huda kazen, ker se bo že izližal počasi iz zagate; saj ima dosti "prigrafitnih" tisočakov.

Healey je bil celo pri odslavljanju aretiran in stavljen pod \$25,000 varščine. — Na njegovo mesto je bil imenovan H. Schuettler rodom Nemec.

Lansko leto je bilo v Chicagu umorjenih 5 policajev, 12 pa nevarno ranjenih. Letno policijsko izvestje kaže dalje, da je bilo v mestu vrženih 35 bomb in 95 blagaja razstreljenih. Vseh raznih drugih policijskih pregreškov ima polic. department zabeleženih 18,575. Med temi slučaji najdemo tudi opombo, da je bilo aretiranih 6583 nedoletnih dečkov in stavljenih pred deško sodnijo. Morda bo novi policijski načelnik Schuettler skušal v tekočem letu zmanjšati te nečaste številke.

V okrajni bolnišnici je iznašel Dr. John W. Nuzum baje zelo uspešni serum proti otroški paraliz. Dosedaj se je z njegovim serumom ozdravilo že 4 otroke, ki so imeli tej bolezni slinčne simptome. Mestni zdravstveni komisar Dr. Robertson bo naprosil občinski svet za dovoljenje \$500,000 v svrhu nabave tega seruma in za odvrnitev te bolezni med ehikaško mladino v bližajočem se poletju.

Odpor Ameriške zveze modernih jezikov, ki ima svoj glavni sedež v Chicagu, se je minule dni obrnil s prošnjo na državni department, da naj bi se črtalo ali opustilo carino na knjige v tujem jeziku. Pri tem je označena zveza naglašala, da so razne knjige v tujih jezikih, — osobito poučne, — za ljudstvo velepotrebne in velike vrednosti, ker se izmorezi s takimi

knjigami le izobrazujejo. Ta zadeva pride skoraj gotovo na dnevni red v kongresni zbornici že pri sedanjem zasedanju.

Ameriške vesti.

Gibanje za mir.

Washington, D. C., 15. jan. — Glasom raznih informacij, katere je dobil zadnje dni državni department se je upanje na uspešen izid mirovni pogajanj zelo okrepiilo. Nemčija se je namreč tako uklonila, da je pripravljena vsak čas javno obelodaniti mirovne pogoje, ako bi to od nje zahteval predsednik Wilson. Nemčija je baje pripravljena storiti vse potrebne korake, da bi se odstranilo zapreke pri mirovnem pogajanju. Splošno se sodi, da bo v kratkem poslal predsednik Wilson Nemčiji novo noto, s prošnjo, da naj Nemčija razloži pred celim svetom, čemu se bojuje in pod kakimi pogoji je pripravljena ustaviti to bojevanje.

Predno bo poslal predsednik Wilson to novo noto v Berlin, bo nedvomno preteklo še nekaj dni, kajti pred vsem je potreba preje temeljiti preštudirati zadnjo noto ententnih zaveznikov. Predsednik Wilson se je nedavno izrazil, da se bodo vsrila vsa nadaljna mirovna posvetovanja in pogajanja strogo tajno; istih se sploh ne bo več dajalo v javnost, kakor doslej; s tem hoče predsednik Wilson enkrat za vselej ustaviti morebitne špekulacije na borzah povzročene v zvezi z mirovnimi pogajanjmi.

Ameriška križarka naseda. — 439 mornarjev rešenih.

Eureka, Cal., 13. januarja. — Ko je skušala večeraj velika ameriška križarka "Milwaukee" nedaleč od tukajšnjega obrežja s pomočjo nekakega monitorja dvigniti iz morja dne 14. dec. lanskega leta potopljeni podmorski čoln "E-3", so pri tem razburkami valovi zanesli križarko "Milwaukee" na neko pečino, kjer je naseda. Pri tem se je ta križarka tako poškodovala, da ne bo več za rabo. Spodnji del te bojne ladje se je hipoma napolnil z vodo, da so se stroji nagloma ustavili.

Na križarki "Milwaukee" se je nahajalo 421 mornarjev in 18 častnikov. Celih 12 ur so morali ti čakati, da jim je došlo na pomoč zadostno število rešilnih čolnov z več milj oddaljenega obrežja. K sreči so se končno po težavnem naporu vsi rešili.

Ker je bilo ta čas morje zelo nemirno, bi se bil marsikaj rešilni čoln morza prevrnil, dasi niso napeljali z Humboldt rešilne obrežne postaje "do križarke Milwaukee dolge železne vrvi, na kateri so bili rešilni čolni pritrjeni.

Mornarični častniki zatrjujejo, da ne bo križarka "Milwaukee" več za rabo. Ta sedaj poškodovana bojna ladja je veljala približno \$7,000,000.

Admiral Dewey nevarno bolan.

Washington, D. C., 14. jan. — Admiral George Dewey, — znani zmagovalce v pomorski bitki pri Manili, je zadnje dni nevarno zbolel. Večeraj je bilo njegovo stanje tako kritično, da so se zdravniki bali že najhujšega.

Vzrok bolezni se pripisuje njegovi, že visoki starosti, ali telesni oslabilosti, kajti admiral Dewey je dopolnil minuli mesec že svoje 79. leto.

Vesela novica za časnike.

Washington, D. C., 15. jan. — Iz zanesljivih krogov se poroča, da je znana Randallova predloga za zvišanje poštne II. razreda propadla. Kongresnik Randall je zahteval, da naj se zviša sedanjega poštne II. razreda, katero

plačujejo razni časniki in mesečniki ter da naj se uvede zanje takozvani sistem po zonah.

V kongresni zbornici se je ta zakonski načrt za sedaj črtalo, tako da sploh ne pride več pri tem zasedanju na dnevni red. Ako bi se bilo sprejelo gorinavedeno predlogo, bi morali razni časnikarji plačevati za 40 odstotkov več poštne, kakor doslej; gotovo bi imeli pri tem še več izgube, ako se pri tem upošteva še visoko cenp časniškega papirja.

Za varnost potnikov na parnikih.

Washington, D. C., 15. jan. — V senatski zbornici se je predložilo novi zakonski načrt v svrhu varnega potovanja na vodi. Glasov nove postavbe bi ne smel noben potniški parnik vzeti več potnikov, kakor mu je to predpisano. Vsak lastnik parnika, ki bi se ne ravnal s strogo po tem predpisu, bo moral plačati za vsakega nepostavno prevoženega potnika \$10.00 globe in mu povrniti prevoznino. Poleg tega bo kaznovan še z \$100 denarne globe in zaporom.

Smrt v vodnjaku.

Canton, Ill., 13. jan. — Danes so našli v nekem vodnjaku blizu Državne banke v London Mills, nedaleč od tukaj, predsednika te banke, W. T. Voorheesa, utopljenega. Pri sebi je imel samonari: le mal listič s sledečim napisom: "Naša banka ni bila še nikdar prej v tako dobrem finančnem stanju, kakor sedaj. — Nisem za mogel več prenašati trpljenja."

Govori se, da je ta bančni predsednik skočil v vodnjak vsled slabega zdravja.

Srebrna žila na farmi.

Green Bay, Wis., 15. jan. — V mali farmarski naselbini Bear Creek, nedaleč od tukaj, so našli te dni na posestvu farmarja Schmidza bogato žilo srebrne rude. Nekaj te rude so že poslali državnemu ekspertu v preiskavo, ki se je izrazil, da vsebuje ta ruda dosti srebra.

Sedaj se je združilo že 20 farmarjev iz okolice, ki so prispevali vsak po \$100 za nabavo potrebnih strojev in gradbo novega srebrnega rudnika.

Boj cigaretam v Oklahomi.

Oklahoma City, Okla., 15. jan. V zakonodaji se je danes sprejelo McAllistrovo predlogo za popolno odpravo kajenja cigaret v državi Okla. Za to predlogo je bilo oddanih 79 glasov proti 21.

Ta novi zakonski načrt prepo veduje v obče vsaki osebi kajenje in prodajo cigaret v državi Okla. Upati je, da bo to proti cigaretno predlogo odobrila tudi senatska zbornica, nakar stopi kmalu v veljavo.

Prepoved opojne pijače na vlakih.

Indianapolis, Ind., 15. jan. — Pri sedanjem zasedanju zakonodaje se namerava uvesti novo zakonsko določbo, da se ne bo smelo zana prejeti več prodajati opojne pijače na potniških vlakih, ki vozijo po državi Indiana.

Ta predloga bo skoraj gotovo prodrla pri glasovanju, ker isto večina kongresnikov in senatorjev odobrava.

Razstrelba v smodnišnicah.

New York, N. Y., 13. jan. — Sinčeti ob pol 9. uri je zletela v zrak znana Dupontova smodnišnica v Pompton Lakes, N. J. Razna poslopja in skladišča te smodnišnice so obsegala 200 akrov zemljišča. Ker se je vnelo do 400,000 funtov dinamita, je bila razstrelba tako grozna, da se jo je slišalo v 6 raznih držav več milj oddaljeno od smodnišnice.

150 delavskih hiš, v bližini smodnišnice se je popolnoma porušilo, tako tudi vsa tovarniška

poslopja. Škoda znaša nad 2 milijona dolarjev.

Za časa razstrelbe je delalo v smodnišnici nekaj nad 1500 delavcev. Strahu in panike zbeganega ljudstva ni mogoče opisati. Vsakdo je skušal uteči gotovi smrti. Koliko znaša število človeških žrtev vsled te razstrelbe, se dosedaj še ni zamoglo dognati.

New York, N. Y., 12. jan. — Večeraj popoldne se je pripetila v tovarni Canadian Car & Foundry Co. Ltd. v Kingsland, N. J. velika razstrelba. Označena tovarna je izdelovala municijo za evropske zavezničke, osobito za Rusijo. Vsled te razstrelbe so vsa tovarniška poslopja porušena.

Označena družba je imela skoraj milijon izdelanih šrapnelov in topovskih krogel, katere je nameravala te dni poslati v Evropo. Skupno škodo se ceni na 16 milijonov dolarjev; od te svote bo trpe la samo Rusija \$10,000,000. Družba je bila zavarovana za \$3,000,000; ostalo svoto se bo pa štelo v izgubo.

Oblasti sedaj marljivo zasledujejo vzrok te razstrelbe. Sodi se, da je isto povzročil nek Nemec, ki je bil nalašč za to podkupljen.

Izvoz jaje na Angleško.

New York, N. Y., 15. jan. — Minuli teden se je poslalo od tukaj na Angleško 8 milijonov jaje, iz Kanade pa 12,000,000. Kakor se poroča senkaj, se prodaja sedaj v Londonu ducat svežih jaje po \$1.08, uležanih pa po 75c. Mnogo jaje se uvaže na Angleško tudi iz Egipta.

Zahteve Litvinev.

New York, N. Y., 15. jan. — Vsled prizadevanja osrednjega odbora Zveze ameriških Litvinev se sprožilo pri raznih evropskih vladah misel in željo za neodvisnost Litvanske. — Dr. Julius J. Bielskis, predsednik te zveze, poroča, da ta načrt že skoro vse evropske vlade odobravajo razun Rusije.

Litvinevi zahtevajo samostojnost Litvanske z vsemi političnimi pravicami. — To idejo odobrava tudi Vatikan in Japonska.

Ženska — pomožni šerif

V mestu Beloit, Wis. (Rock County) je bila pred kratkem imenovana pomožnim šerifom Miss Mary Whelan; ondodni šerif jo je odbral za to službo vsled tega, ker je Miss Mary Whelan, kakor poroča za policaja. — Je namreč močna, korajžna, neustrašna in prve vrste sufragetka. Splošno se sodi, da je Miss Mary Whelan prva ženska v državi Wisconsin, ki opravlja službo šerifa.

Inozemske vesti.

Velika bitka ob reki Seret. — Rumunci in Rusi poraženi.

Berlin, Nemčija, 13. januarja. — Velika bitka ob reki Seret se bliža h koncu. Nemškemu feldmaršalu von Mackensenu se je zadnje dni posrečilo prekoračiti s svojimi številnimi četami to reko na južnem kolenu tako, da lahko že iz neposredne bližine obstreljuje važno rumunski mesto Galac.

Da je zamogel von Mackensenu dospeti v bližino tega mesta, so mu dosti pripomogle turške čete, ki so večeraj s silo napadle in zavzele vas Mihalovo, ležečo ob reki Donavi. Izgube, katere je imel sovražnik pri padcu te utrjene postojanke ob Donavi, so bile naravnost velike. V Mihalovem se je nahajalo več tisoč rumunskih in ruskih vojakov; vsi so se skušali rešiti pred sovražnim turškim vpadom s tem, da so plavali čez reko Seret. Izmed cele posadke Mihalovega, so jih Turki zajeli samo 400, vsi ostali so pa utonili v mrzlih valovih reke.

Von Mackensenu bode sedaj lahko mogoče zavzeti vse vasi južno od Galaca ob reki Seret, ker te vasi niso utrjene. Ko bo padel enkrat še Galac in Foscani, Mackensenu v roke, mu bo lahko mogoče pognati sovražnika iz preostalih pozicij na južni strani Sereta.

Nemško poročilo o zmagah na Rumunskem.

Berlin, Nemčija, 13. januarja. — Današnje uradno vojno poročilo z rumunske fronte se glasi sledeče: Vsled uspešnih napadov naših čet v gornji slaniški dolini, smo si pridobili ondi zopet več sovražnega ozemlja. Pri tem je padlo nam v roke mnogo municije in pušk; tako tudi 170 rumunskih vojakov in 4 častniki.

Na obeh straneh Oltuz doline so se močni sovražni napadi izjalovili vsled uspešnih protinapadov od strani avstro-ogrskih čet. V hudem nočnem spoprijemu je obležalo na hasprečni strani številno mrtvih.

Pri steku reke Seret in Buzeu so zavzeli Bolgari nek dobro utrjen samostan, katerega so imeli dolgo časa Rusi v rokah. Severozapadno od mesta Braila so pa turške čete napadle in si prisvojile vas Mihalec. Na progi med Brailo in Galacem so naše čete tudi okupirale vas Vadeni.

V Karpatih.

Berlin, Nemčija, 15. januarja. — (Fronta nadvojvoda Josipa.) V iztočnih Karpatih severno od Zlate Bistrice, je oddelek nemških grenadirjev zavzel več ruskih utrjenih pozicij in prizadel sovražniku občutno škodo. Izgube na naši strani v tem spopadu so neznatne.

Načrti Nemcev.

Berlin, Nemčija, 15. januarja. — Nemčija se z vsemi močmi pripravljala na veliko ponovno ofenzivo, katero namerava izvršiti takoj začetkom letošnje spomladi. V prvi vrsti se bo poslalo več 1000 močno armado na zapadno fronto; — drugi ali večji oddelek bo pa utrl proti Macedoniji, da ustavi in uniči zavezniško armado pod poveljstvom francoskega generala Sarraila. Ako se Nemcem ta načrt ne posreči, bodo pa skušali udrjeti čez Besarabijo proti Kijevem in Odesi. Pri tem bodo imeli v prvi vrsti Bolgari važno nalogo ustavljati pot sovražniku in delati predstraže na meji; do tedaj se bo morda tudi Grška pridružila centralnim zaveznikom, tako da se bo moral sovražnik popolnoma umakniti z balkanskega bojišča.

Končno se bo s pomočjo ojačenih avstrijskih čet uprizorilo še na italijanski fronti skupen vpad, da se iztrga iz sovražnih rok zavzeto Gorico in druge kraje ob Soči.

Na verdunski fronti.

Pariz, Francija, 15. januarja. — Zadnje dni se je vršilo običajno zviherno obstreljevanje v južni smeri reke Somme. Pri Berry au Bacu se je moralo več nemških oddelkov nazaj umakniti z številnimi izgubami. Pri Pont a Muosson so naši topničarji izstrelili nek nemški vojaški aeroplan.

V obče ni bilježiti na fronti ob Somme in Meuse nikakih posebnih ali važnih dogodkov.

London, Anglija, 14. jan. —

Na severoiztočni strani Guedecourta je skušal sovražnik večeraj napasti več naših pozicij; končno se je moral pa nazaj umakniti z občutno izgubo. Tekom noči so naše predstraže v bližini Nueve Chapelle in Aruentieres dosegle tudi nekaj uspehov. — Večeraj popoldne je angleška artilerija obstreljevala nemške zakope pri Anere.

Laška križarka potopljena.

London, Anglija, 15. jan. — Iz Rima se senkaj poroča, da se je

nedavno v jadranskem morju nedaleč od domače obali potopila velika laška križarka "Regina Margherita", ker je zadela ob mino. Ker se je ta nesreča pripetila tako hitro, se ni mogel nihče izmed mornarjev rešiti. Pri tem je utonilo 675 mož posadke in 14 častnikov.

Italijanski aerodrom uničen.

Dunaj, Avstrija, 13. januarja. — Večeraj je oddelek naše zračne flotile napadel laški aerodrom blizu mesteca Belgina in je istega popolnoma uničil. To postajališče aeroplanov je bilo že enkrat lansk leto precej poškodovano, na kar so ga Italijani kmalu popravili.

D'Annunzio odlikovan.

Benetke, Italija, 14. januarja. — Znani laški pesnik Gabriele D'Annunzio je bil danes odlikovan z francoskim zaslužnim vojni križcem, katerega mu je poslal francoski vojni minister general Lyautey s posebnim pohvalnim pismom. D'Annunzio nosi tudi neko odlikovanje za ranjence, ker je lansko leto izgubil v vojni eno oko. Odlikovanje je dodeljen kot stotnik pri nekem italijanskem letalnem oddelku.

Novo avstrijsko vojno posojilo.

Dunaj, Avstrija, 15. januarja. — Za 5. avstrijsko vojno posojilo se je dosedaj podpisalo in vplačalo že 4,712,800,000 kron, kar presega vsa prejšnja vojna posojila. Sedaj znaša skupno avstrijsko vojno posojilo s prejšnjimi štirimi že nad 18 milijard kron. Prvo je znašalo K 2,217,000,000,000, drugo 2,688,300,000, tretje 4,202,600,000, četrto pa 4,529,300,000.

Dr. Liebknecht ponovno obsojen.

London, Anglija, 15. januarja. — Preko Amsterdamu se senkaj poroča, da je bil zadnje dni Dr. Karol Liebknecht, nemški državni poslanec in vodja socialistov ponovno obsojen na 4 in pol leta ječe s težkim delom in z izgubo odvetniške časti v Berlinu.

Lansko leto je bil Dr. Liebknecht od vojaškega sodišča radi veleizdaje obsojen na 4 leta ječe. Ker se je Dr. Liebknecht pritožil vsled previsoke odmerjene mu kazni, mu je sedaj sodnija poleg tega prisodila še 4 in pol leta zapore.

Rekvizicija cerkvenih orgel na Nemškem.

London, Anglija, 15. jan. — Od raznih strani se senkaj poroča, da je izdala nemška vlada nedavno ukaz, da naj se rekvirira, ali zapleni vse bakrene in kositraste piščalke pri cerkvenih orglah. To se je ukrenilo vsled splošnega pomanjkanja bakra in kositra na Nemškem.

Zborovanje novega poljskega državnega sveta.

London, Anglija, 14. jan. — Tukajšnjemu listu "Morning Post" se poroča, da se bo otvorilo jutri v Varšavi prvo zasedanje novega poljskega državnega sveta. Krakovski poljski dnevnik "Čas" je izvedel iz verodostojne strani, da je ameriški generalni konzul v Varšavi obvestil vse nevtalne diplomate, da Zedinjene države ne bodo prej uradno pripoznale novega, samostojnega poljskega kraljevstva, predno ne mine sedanjaja evropska vojna.

Razstrelba na japonski križarki.

Tokijo, Japonsko, 15. januarja. V pristanišču Yokosuka je zletela večeraj v zrak japonska križarka "Tsukuba", ker je nastal v zalogi smodnika ogenj. Vsled te nesreče je bilo na mestu ubitih 153 mornarjev, 157 pa nevarno ranjenih. Za časa razstrelbe so se nahajali skoro vsi častniki te križarke na suhem.

Društvene vesti in dopisi.

NAZNANILO.

S tem se članom društva sv. Alojzija št. 52 K. S. K. J. v Indianapolis, Ind., naznanja, da je brat John Hibernik ml. drugemu prepuštil mesto predsednika zaradi slučajnega vzroka in je bil na njegovo mesto izvoljen brat Frank Stanic, 912 Aruiala ave, za podpredsednika pa brat Alojz Fon, 756 N. Warman ave. —

Kakor ste že gotovo čitali št. 52 tega lista, je v Waukeganu, Ill., dne 27. decembra 1916 umrl rojak Anton Gorišek, član našega društva sv. Alojzija t. 52. Pokojnik je bil veskózi vreden in dober član in veren katoličan. Lahka mu bodi tuja zemlja! Naj v miru počiva!

Rojaki Slovenci! Pristopajte k podpornim društvom, kajti smrt nič ne izbira, temveč samo pobira. Danes si še živ, jutri pa mrtev! S sobratškim pozdravom

Frank Sobotin, tajnik.

NAZNANILO.

Naznanjam članicam društva "Marije Čist. Spočetja" št. 80 K. S. K. J. v South Chicagu, Ill., da se je dne 17. dec. 1916 vršila letna seja, na kateri je bil izvoljen za leto 1917 sledeči odbor:

Predsednica Ursula Kucič, podpredsednica Neža Fugina, I. tajnica Marija Jaryszak, 3507 E. 95. St., South Chicago, Ill., II. tajnica Alojzija Mertič, zastopnica Katarina Jakovčič, blagajničarka Neža Mrgole; nadzornice: Marija Franko, Iva Span in Franca Smrekar. Društveni zdravnik Dr. S. Harvey.

Pršim vse članice gori navedenega društva, da se naj od sedaj naprej obračajo v vseh društvenih zadevah na novo izvoljeno tajnico, na naslov, kakor gori označeno.

Hkoneu pozdravljam vse članice našega društva "M. Č. S.", kakor tudi vse članstvo naše K. S. K. J.

Angela Gorenc, bivša tajnica.

NAZNANILO.

Vsem članicam društva "Kraljica Majnika" št. 157 K. S. K. J., Sheboygan, Wis., na znanje, katere se niso udeležile seje dne 10. januarja, da se je sprejel sledeči predlog: Katera članica bode pridobila največ novih kandidatkinj za naše društvo, bode dobila ob koncu leta lepo darilo za svoj trud in sicer v podobi zlate zaponke ali kaj takega v vrednosti \$5.00. Toraj katero veselilo do tega darila naj se podviza!

S pozdravom na vse članice naše Jednote!

Mary Prinsland, tajnica.

Newburgh, Ohio.

Dne 31. decembra m. l. se je vršila tu veselica vseh slovenskih društev v M. Plutovi dvorani. Čisti preostanek je bil namenjen slovenskim sirotam, prizadetim povojni v stari domovini. Veselica je bila primeroma dobro obiskana. Čisti preostanek znaša \$170.00.

Denar je obrestonosno naložen na neki banki pod nadzorstvom treh nadzornikov. Kadar bodejo zunaj razmere boljše, se bode denar odposlal v staro domovino. Tem potom se zahvaljujem vsem slovenskim trgovcem in gostilničarjem za dane darove, ker s tem je bilo na veselici dosti pomagano za boljši finančni uspah. Hvala g. župniku Rev. J. Omanu za ganljivi nagovor, hvala tudi M. Plutu za brezplačni odpust dvorane. Hvalo zasluži tudi g. Miklavž Anton, slovenski godbenik, ki je skozi celi večer igral in to popolnoma brezplačno. Hvala vsem cenjenim udeležencem, kakor tudi odboru, da se je veselica vršila ves čas v najlepšem redu. Želeti bi bilo, da bi se rojaki po vseh slovenskih naselbinah za to zanimali in bi zbirali v ta namen sklad, kateri naj bi bil v podporo in tolažbo našim trpečim rojakom v stari domovini. Držimo se besede našega Izveličarja: Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.

Pozdrav vsem članom K. S. K. Jednote.

J. R.

Kansas City, Kans.

Spoštovani mi sobrat urednik! — Izvolite priobčiti ter par vrstic v našem cenj. glasilu, s katerimi bi se rada presrečno zahvalila našim blagi podporni materi K. S. K. J.

Bilo je meseca septembra 1916 ko sem se nekega dne zdrava podala na delo; žal pa, da me je zadela tedaj nepričakovana nesreča takoj ko sem korakala čez ulico. Pridirjal je namreč proti meni nek avtomobil in me je povozil tako, da imam zlomljeno hrbtenico.

Jaz sem članica Žensk. podp. društva Mar. Čist. Spočetja št. 160 K. S. K. J. v Kansas City, Kans. V-tej moji veliki nesreči mi je pa hvala Bogu naša dobra in milota, K. S. K. J. takoj priskočila na pomoč in mi je izplačala \$500 (petsto dol.) poškodninske podpore glasom svojih pravil. Za to se našemu krajevemu društvu št. 160 osobito pa K. S. K. J. najiskrenejše zahvaljujem.

Zaeno priporočam K. S. K. J. vsem ameriškim Slovincem in Slovenkam in ji želim na polju bratoljubja in samaritanstva največ uspeha! Bog živi našo dično K. S. K. J.!

Končno pozdravljam vse članstvo naše Jednote; želim vam, dragi mi bratje in sestre, da bi vas nobenega ne zadela tako grozna nesreča kot mene.

S pozdravom, vaša bolna sestra

Veronika Malnar
431 Orville Ave.

Iz Montane.

Zadnjič sem pisal iz solnčnega Colorada, danes se pa oglašam iz gorate Montane. Ta država slovi po bogatih bakrenih in zlatih rudnikih, osobito pa po lepih pašnih in obsejnih kmetijah.

Tudi mnogo izmed naših slovenskih rojakov ima v Montani svoje farme; pečajo se najbolj z živinorejo.

Dasiravno je Montana v obsegu zelo velika; — meri namreč 146.997 štirjaskih milj, — ima primeroma le malo prebivalcev, približno 380.000 duš. Največje mesto v Montani in tudi največja slovenska naselbina tukaj je Butte, ki šteje nekaj nad 40.000 skupnega prebivalstva. Glej sledijo: Great Falls, 14.000 skupnih prebivalcev, E. Helena 12.500 prebivalcev, Anaconda 10.100 skupnih prebivalcev, itd.

Naši rojaki imajo po teh mestih razne obrti; najti je med njimi več gostilničarjev, trgovcev, brivcev i. t. d.; drugi so pa zaposleni po raznih rudnikih in rudopilnicah; precej jih je pa tudi na farmah, kakor že gori omenjeno. V Great Falls, Mont. in Butte so svetoznane bakrene rudotopilnice.

Kakor mi znano se nahajajo v državi Mont. 4 krajevna društva K. S. K. J. in sicer: št. 43 v Anacondi, št. 14 v Butte, št. 45 v E. Heleni in št. 69 v Great Falls. — Naj pri tem omenim društvo sv. Jožefa št. 43 v Anacondi, kjer vladajo tako vzoren red in bratoljubje, osobito pri sejah. — Ni mi še bila dana prilika, da bi se bil udeležil tudi seje kakoga drugega društva K. S. K. J. v tej državi izvzemši dr. št. 43 v Anacondi, kjer poznam dobro naše vrlje montanske soproste. Upam in želim, da bi bilo povsod tako soglasje, kot sem ga opazil v tej naselbini. Seje se vrše v najlepšem tiru in redu. — Po seji se člani prav prijateljsko zabavajo v domačem krogu in razgovarjajo to in ono. Čemu pa tudi ne, ko se prikaže, na mizo pečen pujske, puran, ali goska, katere preskrbe naši slovenski trgovci. Naravno, da pri tem ne manjka domačega veselja, govorov in petja prav po znaši slovenski šegi. Naj še pri tem omenim, da imajo Slovinci v Anacondi svojo lastno, krasno društveno dvorano. Čast, tako lepi in napredni naselbini!

S pozdravom

Poročevalec.

Senator v dvoboju s kozlom.

Senator Albert B. Fall ima v Three River, N. Mex. obširno farmo za ovčerejo. Poleg ovac ima tudi številno koz angorske pasme. Ko se je nedavno senator Fall nahajal na nekem pašniku, se zakadi vanj orjaški kozel, ki ga je s svojim rogovjem podrl na tla. Dvo-boj, ali borba med kozlom in senatorjem je trajala več minut. Končno privleče senator iz svojega žepa nabasani sanokres in pogodi z njim sovražno žival v glavo. Če bi se ne bil rešil senator na ta način, bi ga bil kozel zabodel z rogovjem v trebuh.

Zadnji dan avstrijskega cesarja.

V torek 21. nov. 1916 je vstal cesar kakor po navadi zgodaj zjutraj; ponoči ga bolezen skoraj nič ni motila. Prvi vrhovni dvorni mojster knez Montenuovo je prišel ob 8. uri k cesarju in ga je prosil, naj prejme dvornega župnika, da mu podeli papežev blagoslov. Cesar je določil uro, bil je krepak in se je s knezom Montenuovom razgovarjal o raznih poslovnih zadevah.

Cesar je sprejel ob pol 9. uri zjutraj nadvojvodinjo Marijo Valerijo, ki je prišla s svojo hčerjo grofice pl. Waldburg Zeil. Cesar je sedel kakor navadno pri svoji pisalni mizi, bil je vesel in bistriga uma. Rekel je: "Dobro sem spal, boljše mi je." Pripravoval je, da mu je knez Montenuovo pravkar rekel, da mu je poslal sv. Oče blagoslov in da pride dvorni župnik, ki mu bo podelil papežev blagoslov. Ko sta se nadvojvodinja Valerija in njena hči poslovili, je cesar še prej, ko sta ga nameravali kot po navadi vprašati, kdaj smeta priti proti večeru, rekel: "Danes ne more več priti, nimam časa." Nadvojvodinja Valerija je pa prošla, naj sme priti vsaj trenotek, da pozve, kako mu gre in da mu bo voščila lahko noč. To je cesar dovolil.

K cesarju sta prišla nato generalna poročnika generalni polkovnik prof. Paar in baron pl. Bolfras, da sta mu poročala.

Cesar Franc Jožef I. je sprejel dvornega župnika ob tritret na 10. Prinesel je sv. zakramente kar seboj. Ko je vse pripravil, da podeli cesarju papežev blagoslov, je svetoval cesarju, naj sprejme sv. zakramente. Cesar Franc Jožef je rekel, da je pripravljen, posebno še, ker sme sprejeti po zajtrku tudi sveto obhajilo, nekaj časa že je namreč cesar imel tozadevni privilegij apostolske stolice. V popolni jasni zavesti se je cesar v veliki svoji pisarni izpovedal, sprejel pobožno sv. obhajilo in papežev blagoslov in je odpustil dvornega župnika z opazko, da ga dobrota sv. Očeta veseli.

Prestolonaslednik in prestolonaslednica sta ob četrta na 12 na kratak hip obiskala cesarja. Tožil je nad svojim zdravjem, a pristavil, da upa, da ozdravi, ker nima časa, da bi bil bolan.

Cesar je na to zadovoljno govoril o uspehih svojih vrlih čet proti Rumuniji in je končno pristavil, da ga zanimanje sv. Očeta glede na njegovo zdravje in ker mu je poslal papežev blagoslov, izredno veseli.

Žal, okolu 1. ure se je cesarjevo zdravje zelo poslabšalo. Ko sta prišla kabinetni ravnatelj baron pl. Schiessl in sekčni načelnik pl. Daruvary, ki sta bila pozvana ob pol 2. k cesarju, ni mogel cesar z njima več delati. Cesar je zapustil pisalno mizo in je nekaj ur posedel v lagodnejšem naslonjaču. Približno ob 4. si je pustil cesar po komornem slugi dati še enkrat pero in se je zadnjič podpisal. Popoldne ob 5. uri je cesar pri pisalni mizi nekaj malega zavžil. Nadvojvodinja Marija Valerija je prišla ob pol 6. uri k svojemu očetu. V nasprotju jutranjih ur je izgledal cesar kot bolnik, ki je močno bolan. Nadvojvodinja Marija Valerija se je usedla k njemu rekoč: "Nočem te utruditi, takoj bom zopet šla." — "Da, tako, bo dobro", je rekel cesar, "slabo mi gre." Ko je nadvojvodinja vstala, da se poslovil je cesar rekel, da mora še opraviti pobožnost, sv. Oče mu je poslal blagoslov, dvorni župnik ga je pa obhajal.

Cesar se je pustil pred 6. uro prenesti h klečalniku, dolgo časa je molil sede, ker ni mogel več klečati, kakor sicer. Pri svojih jutranjih in večernih molitvah je namreč vedno klečal.

Ko ga je komorni sluga opozoril, da je čas, da gre ležati, je cesar rekel, da mora še veliko moliti. — Prenesli so ga v posteljo; zdravniki so ga preiskali. Ko so cesarja položili v posteljo, je prosil komorni sluga daljnih ukazov. Cesar je nato glasno in odločno naznanil uro, kdaj hoče vstati: — "Zjutraj ob pol 4.!" Zdelo se je, da je cesar kmalu dobro zaspal, pozneje se je prebudil in zahteval pijače. Ko je pil, mu je pomagal komorni sluga, da se je zopet vlegel in ga vprašal, če dobro leži. Cesar je odgovoril: "Da, dobro je". Kmalu nato je pričel močnejše dihati; profesor dr. Ortner mu

je zato vbrizgal zdravilo, da ojači delovanje ares, cesar cesar ni več zaspal. Istočasno so poklicali dvornega župnika. Pustili so ga v spalnico ob pol 9. uri; cesarju je podelil sv. poslednje olje. Navzoč so bili pri podelitvi zakramenta sv. poslednjega olja prestolonaslednik in prestolonaslednica, nadvojvodinja Marija Terezija, nadvojvodja Franc Salvator in nadvojvodinja Marija, Velerija; prvi vrhovni dvorni mojster knez Montenuovo in generalni pobočnik general prof. Paar v Schenbrunu navzoči krilni pobočnik in cesarjevo komorno osobje. Nadvojvodinja Marija Valerija je stopila h glavi cesarja in mu je stisnila mrtvaški križ v roke. Cesar je sprejel še popolni odpustek in articolo mortis. Mirno je preminul. Zgodilo se je to ob 9. uri 5 minut. Cesarjev zdravnik dr. Jožef vitez pl. Kerzl in profesor dr. Ortner sta dognala, da je cesar umrl. Dvorni župnik je molil Responsorium venite sancti, izmolil cerkevne molitve, rajniku in poskropil mrtliča z blagoslovljeno vodo. Nato so molili vsi navzoči za dušo rajnika.

Naš tren od Soči.

Napočilo je solnčno jutro z jasnim nebom, na katerem ni bilo skoro nobenega oblaka. Mlečnat puh je ležal nad gorisko kotlino; toda žareče solnce ga je kmalu prodrlo. Izvzemši moje stotnijo, ki je prevzela dve bojnostražni mesti pri Boskinu ob Soči, h kateri strno pada gora Sv. Mihaela, ključ dobrdobske planote, je uvažal naš bataljon par dni počitka v rezervi ter bil nastanjen le malo kilometrov za bojno ertvo v neki napol razstreljeni in zgoreli vasi, ki jo je italijanska artilerija grdo zdelala. Umetna iznajdljivost naših ljudi je to zanikarno gnezdo tako uredila in popravila, da je mogel v njem ležati cel naš bataljon tako mehko in varno kakor v Abrahamovem naročju. Nekoli ko tesno je seveda bilo, in kjer je bilo pravzaprav prostora samo za dva, se jih je stiskalo po šest. Jesti tako blizu ob sovražniku ni bilo ne premalo ne preveč, marveč redno ravno toliko, da se je vsak vojak ob vsakem kosilu do sita najedel. Toda hrana, ki se je skuhalo v omejenih bakrenih stotnjskih kotlih, je bila večinoma dobra in izdatna, tako da je tudi po vseh pravilih in predpisih lačen vojaški želedec prišel na svoj račun. In sedaj, začesa odpočitka, ljudem niso bili zagotovljeni samo dvojni deleži na bojišču pečenega komisa, marveč tudi dvojni deleži mesa in drugih ime-

nitnosti, ki jih je mogel preskrbeti iz Gorice naš proviantni mojster in njegovi manipulanti. Tako dobro se nam seveda ne godi ravno vse dni tu dol ob Soči, to so pač posebno lepi dnevi za nas, vendar pa menim, da bo doma vzbudilo zažodčenje in pomirjenje, ako povem, da je ostal naš bataljon v dosedanji italijanski vojni samo enkrat, in sicer ob huda dneva dobrdobske bitke, brez vojne kuhinje in zadostne oskrbe. To so bili težki dnevi stiske, toda vsi so vedeli; vztrajati moramo in obdržati postojanko za vsako ceno. In nihče ni godrnjal. Tistih par kruhov, ki jih je bilo dobiti, so ljudje med seboj razdelili, nato pa v božjem imegu s stisnjenimi zobmi, med viharjem in nalivom planili nad obsovaženega Laha. Moralo je iti in šlo je. — Drugače pa niso bili noben dan brez gorke juhe, brez mesa in kave, tudi ob dneh najhujših naliwon. Praznično pri tem seveda ni bilo vselej, in vi doma, za belo pogrnjeno mizo, si kljub vsem slikam po listih ne morete predstavljati, kako bedno kosimo tu včasih med vihro in nevihto ali v žareči solnčni vročini in sredi duševnih oblakov cestnega prahu. Zato je pač vojna. Toda kakšno ogromno delo in red, kakšna točnost in temeljitost vlada za našo fronto, vlada noč in dan, da se vse tako mojstersko vjema, kakor bi bila najenostavnejša reč na svetu trajno do sita prehranjevati stotisočero vojsko, in to v deželi, ki je vsled izpraznitve močno razljudena. Avstrijski tren pač vse zmore. Kako to napravi, je še danes za večino uganka, toliko je pa gotovo, da more. Nepremagljivih težav zanj ni, in njegova sposobnost raste z zahtevami; o tem smo vsi skalno trdno prepričani to smo izkusili v dobrih in slabih časih, in naše zaupanje vanj je neomajno.

Ponoči, ko ležimo zunaj na straži trdo ob sovražniku ter napenjamo vse čute, da bi nam ne ušel noben gib, noben glas v femini pred nami, slišimo v nočni tihoiti do ranega jutra daleč, daleč za seboj težko drdranje in ropotanje brezštevilnih tovornih voz in avtomobilov in, če ni vetra, tudi stopicanje tisočev tovornih živali, ki se po vseh cestah in potih pomikajo iz goriske kotline proti Dobrdobski planoti. Potem vemo: to je avstrijski tren. Ta vlačil in vozi in nosi skupaj z neutrudnimi rokami vse, česar potrebujemo, ako hočemo vztrajati in zmagati: municijo za Labe tu spredaj, pa kruh, meso, mast in sol in kdo bi vedel, kaj še vse za nas. Potem smo pomirjeni in vemo, da stoje za našim hrbotem tisoči in tisoči zvestih tovarišev, ki skrbje za nas; sejejo s

polnimi pergisiči, da moremo mi mlitati.

Po cesti, ki se za vasjo vije gor na planoto, drdra v brezkončni vrsti tren. Voz za vozom, tesno drug za drugim, visoko naloženem z vsem, kar potrebujemo mi borei na fronti: Kruh, krompir, kava, moka, sladkor, oves. . . Potem avtomobilne kolone z artiljerijsko municijo: avstrijski, nemški, belgijski in francoski vozovi. V sakem sede v svojih usnjenih jopičih vozniki, bradati možje in mladi fantje, toda v svoji službi kažejo vsi toliko poguma in drznosti, toliko poguma in drznosti, toliko priskotnosti duha, prevdarnosti in sposobnosti, kakor ne bi jim bil tega pred vojno nihče zaupal. Ti avtomobili, okrašeni mnogokrat z avstrijskimi in nemškimi zastavami, ropotajo po dobrih in slabih potih ter prihajajo malone v ognjeno črto; čete, ki se nahajajo na maršu, jih seveda preklinajo, ker morajo za njimi požirati prah in benecinov smrad, toda baterije tu gori na dobrobrdskem robu jih hrepenee pričakujejo. Potem pridejo polski topovi, ki jih težko večjeje po štirje pari konj; vojne kuhinje, ki nimajo nič manj vožne in nujne naloge kakor topovi, za katerimi se v trenu spokojno pomikajo; bolniški vozovi z zastavami Rdečega križa in končno zopet tovorni vozovi v strahovito velikem številu. Umazani in nelepi, a neverjetno vztrajni in močni konji potrpežljivo vlečejo težko breme, in čut usmiljenja in pomilovanja mra navdati vsakogar, ko vidi te suhe, uboge živali, ki sedaj že dolge mesece nimajo nobenega počitka ne miru ter neugnano sodelujejo za blagor domovine, preje v poljski zimski vihri, sedaj pa v južni vročini, vedno tiho in udano. In ob cestnem robu korakajo oddelki čet, v strumno strujenih vrstah in strogen redu, resnost v pogledih in obrazih in pa samozavest izkušenega vojščaka, poveljujoči častniki dostojanstveni in molčeči, vsi pa polni volje, da zmagajo.

"Slovenec."

Grozodejstvo Rusov.

V Koenigsbergu na Nemškem, je bilo v nekem listu nedavno priobčeno uradno poročilo, koliko ljudi so Rusi umorili leta 1914 v Iztoci Prusiji povodom tedanje vpada v ono deželo. Skupno število po nedolžnem umorjenih nemških žrtev znaša 6048. Od teh je bilo tudi 99 žensk.

338 moških in 58 ženskih je bilo tedaj ustreljenih, 48 moških in 1 ženska zabodena, 27 moških in 1 ženska pretepena do smrti, 6 moških in 1 ženska sezgana, 1 moški zadavljen, ostali so bili pa obešen.

Ne igraj se z zdravjem!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutiš dobro, nikar ne spravljaj v nevarnost svojega zdravja s tem, da poskušaš raznovrstne alkoholne grenčice, ki ne oslabe samo krvi, marveč ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekoč reka, ki Ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinaša hrano vsaki posamezni celici in okrepčuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro zbirajo, in pokončuje raznovrstne bacile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabiljevalo in storilo nezmožne krvne celice. Edinole silna, močna krvna telesa so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: **Ohranjevati in varovati.** Čisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepčuje živčni sistem in usposablja telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gauthier, član francoskega zavoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško komisijo v Parizu.

TRINERJEV AMERIŠKI ELIKSIR IZ GRENKEGA VINA.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, popolnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospejuje prebavo, okrepčuje organe, jim oživilja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI
VETROVIH
NAPENJANJU
GLAVOBOLU

NERVOZNOSTI
SLABOKRVNOSTI
POMANJKANJU ENERGIJE
SPLOŠNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkomalo vse ponaredbe, ki šro samo denar! Naše načelo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvarin, posebno vina, še tako dvigajo — vedno iste: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIHI.

Sedanji letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaželjene goste, posebno revmatizem in nevralgijo. Ali več, kako jih sprejeti? Najboljši način je, da rabiš TRINERJEV OBLIŽ. Je izvrstno zdravilo, ako Te boli vrat, ako imaš otekline, razpokline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 35 in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spjone s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

izdelovalec

1236-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

FRIDERIK BARAGA,

prvi slovenski apostolski misijonar in škof med Indijanci v Ameriki.

Spisal Dr. LEON VONČINA, profesor bogoslovja v Ljubljani.

(Nadaljevanje).

Druge stroške, ki se jih ni moč ogniti, bo prizadejala naprava hišnega orodja (postelj, miz, peclj itd.), ki ga bo treba svojim novim duhovnikom, katere mislim to pomlad v Ameriko pripeljati. Deset jih potrebujem, in imam trdno upanje, da jih bom dobil. Vrh tega bom moral svojim duhovnikom oskrbeti vse to, česar je treba pri duhovnih opravilih, na priliko — mašne obleke raznih barv, mašnih bukev, kelihov, monstrance itd., kar vse se najboljše na Dnaju dobiva; prosim torej slavno Leopoldinsko družbo, naj mi blagovoli pripomoči k napravi teh svetih rečij.

20. PREČASTITI ŠKOF BARAGA V LJUBLJANI IN NA KRANJSKEM.

Uspeh tega njegovega potovanja.

Bilo je 23. januarja 1854. l., ko prečastiti škof Baraga po svojem prihodu iz Amerike na Dunaj izročil Leopoldinski družbi svoje raznokar razglašeno poročilo za stran uravnave svoje nove škofije. Tri dni potem, namreč 26. januarja pa ga že vidimo v Ljubljani.

Brzkone se je bil spravil koj v začetku novega leta na pot iz Amerike v Evropo, na katero so ga gnale silne sploh že omenjene potrebe zastran uravnave nove svoje škofije, zraven pa tudi trdno in živo upanje, da dobi zadatno denarno in duhovsko pomoč, brez katere ni mogel biti. Ob tej priliki je pa tudi hotel po svoji škofovski dolžnosti obiskati grob svetih apostolov Petra in Pavla, pokloniti se in popolno svojo udanost skazati namestniku Kristusovemu, pa po njegovem apostolskem blagoslovu novo moč dobiti za daljno silno težavno višepastirsko delavnost. Šel je tedaj po najbližji poti na Dunaj, v Ljubljano in v Rim, katera mesta so bila poglavni namen tega njegovega potovanja.

Ni nam pač treba posebno omenjati, da so bili dnevi, katere se je preč. škof Baraga med drugimi svojimi spoštovalci, prijatelji in rojaki sploh mudil, dnevi presrečnega veselja in splošnega praznovanja za vse kraje, katere je ta pot obiskoval v ljubi svoji domovini; tudi vseh posameznostij, kater se tičejo njegove pričujočnosti v rojstni deželi, ne bomo popisovali; le nekaterim bolj zanimivim dogotkom želimo s temi vrsticami postaviti stanovitni spominik.

Prvo sv. mašo je daroval Baraga kot škof koj drugi dan po svojem prihodu v Ljubljano pri oltarju presv. Rešnjega Telesa v cerkvi sv. Nikolaja, pri ravno tistem oltarju, pri katerem je pred 31 leti dne 22. sept. obhajal svojo novo, ali prvo sv. mašo. Kako se mu je pač goreče, hvaležnega veselja polno srce topilo v teh zveličavnih trenutkih, ko mu je pred oči stopila eninadesetletna in to — tako preteklost! — Nedeljo potem, na dan sv. Frančiška Salezijana, je preblagi naš indijanski škof, ki ga smemo v mnogem obziru imenovati drugega Frančiška Salezijana, v stolni cerkvi, ki je bila s poslušavci iz vseh stanov popolnoma natlačena, za vso apostolsko gorečnostjo pa poljudnostjo pridigoval o grehu, ter razkladal strašno njegovo hudobijo in silno potrebo, na vso moč ogibati se ga.

Preden se je bil napotil v Rim, hotel je prečastiti škof Baraga v čast božjo in svoji indijanski škofiji v prid razveseliti kraje na Dolenskem, ki so mu bili posebno pri sreč, namreč: Trebno, kjer je imela preljuba njegova sestra Amalija, omožena Greseljnova, grajščino, v kateri je bil preživel svoja otročja leta, Malo vas, v kateri je bil ugledal luč sveta, in Dobriško cerkev, v kateri je bil prejel krst, in nazadnje Metliko, kjer je bil popolnoma dozorel njegov poklic za ameriški misijon.

Zadnji dan prosinca pride v Trebno; z vso primerno slovesnostjo ga sprevede v cerkev velečastiti gospod Rozman, ki mu je bil z mnogimi gospodi duhovnega in svetnega stanu šel daleč nasproti; med tem pa so grmeli možnarji in doneli zvonovi. Spremljala ga je v cerkev vsa obilna množica zbrana ljudstva. Na Svecnico je v njej blagoslovil sveče, v škofovski

liko mašo (pri kateri mu je streglo enajst duhovnikov) spodbujal k posnemanju sv. Jožefa v prelepih njegovih čednostih; in dolžnost tega posnemanja pokladal jim je toliko bolj živo na srce, kolikor večja je sreča za Kranjsko deželo, da ima tako velikega svetnika za svojega varuha ali patrona.

Vrnivši se ostane v Ljubljani še 8 dni, in je v tem času v veliko veselje pobožnega slovenskega ljudstva z navadno svojo gorečnostjo in poljudnostjo božjo besedo oznanjeval v frančiškanski cerkvi v praznik Oznanjenja prečiste Device Marije, nedeljo potem pa pri sv. Petru; v prvi cerkvi je govoril o lepoti molitve angeljevega čenčenja, v drugi pa o posnemanju Jezusa v Njegovi krotkosti, ponižnosti, potrpežljivosti in ljubezni do nebeskega Očeta. Zraven je pa tudi tiste dni obiskoval škofijsko semenišče, gimnazijo in druge šole, in povsod mladino nagovarjal s primernimi spodbudljivimi besedami, potem pa ji je podelil škofovski blagoslov.

Da dnevi bivanja v Ljubljani in na Kranjskem prečastitemu škofu Baraga niso bili dnevi prijetnega in — če komu — njemu tolikanj potrebnega počitka, to se samo ob sebi razumeva po vsem tem, kar smo o tej reči ravnokar ob kratke omenili. Pa saj počitek ni bil nikakor namen njegovega potovanja v domovino; ampak blagemu možu po volji božji, ki je že zdavnaj samega sebe in vse svoje življenje popolnoma daroval v čast božjo in bližnjemu v prid, služilo je tudi to potovanje v isti namen. In ta namen je dosegel v popolni meri. Kakor je z gorečo svojo apostolsko besedo vnel k stanovitnosti v veri, h krščanskemu življenju in k ljubezni do Boga, bodisi silne množice zbrane v cerkvah in okoli cerkev, bodisi posamezne, ki so srečo imeli, da so se mu približali in z njim govorili: tako je tudi ubogim vernikom je v prid dosti zdatno pomoč pri radodarnosti svojih rojakov ki so ga, sleherni po svoji moči, razvesejevali s svojimi darovi, med temi zlasti neka uboga žena, katera mu je le ne krajcar podelila. Tega daru je bil apostolski mož vesel, da ga je posebej spravil in v Ameriko odnesel k svojim Indijanom v vedni spomin, kako radi bi tudi ubogi katoličani v domačem kraju pomagali ubogim Indijanom, ko bi le mogli. Smel se je tedaj preč. škof Baraga ločiti od ljubih svojih rojakov s prav veselo in hvaležno zavestjo, da nikakor ni bilo prazno upanje, ki ga je gnalo na daljno in težavno pot v Evropo in v njegovo domovino.

In s takim veselo hvaležnim srceem je — za vselej zapustil Ljubljano dne 28. marca, ravno dva meseca po svojem prihodu, in se odpeljal po železnici v Celje, spremljan od zvestega svojega spoštovalca in vnetega misijonskega podpornika gospoda korarja Novaka in od nekoliko drugih mu srčno udanih duhovnikov. Silno slovesen je bil sprejem v Celju; razum obilne množice ljudstva seče se je okoli 40 sosednjih štajerskih duhovnikov, njim na čelu je bil prečastiti opat gosp. Matija Vodušek, ki v imenu preč. lavantinskega knezoškofa, ranjega Antona Martina Slomška, s priručnim ogovorom pozdravi apostola Indijancov, potem ga slovesno sprevede v veliko cerkev in od tod v opatijo, in ondri tako slovečemu in častljivemu gostu v čast prav prijazno pogosti vsó zbrano duhovščino. Iz Celja, kjer je preč. škof Baraga obiskal tudi latinske šole in učence primerno in ganljivo nagovoril, odpeljal se je drugi dan v Sent-Andraž, pozdraviti rajnega knezoškofa Slomška, sebi po apostolski gorečnosti tolikanj enakega. Imela je ravno 30. marca deviška družba v loretanski cerkvi poleg Sent-Andraža svoje navadne vsakoletne duhovne vaje; lepa prilika za našega misijonskega škofa, ustreči svoji in tudi želji dražega svojega brata po duhu in po časti s tem, da je omenjeni družbi daroval sv. mašo, potem pa z gorečo besedo vnel v mehkih sreih ljubezen do čistosti ter jim pred oči postavil sramežljivost in tako vestnost, katero znajo tako skrbno varovati indijanske device. — Tisti dan popoldne spremljal preč. lavantinski knez in škof svojega preljubelega gosta do Sent-Pavla, od koder se odpelje v Gradec, kjer je ostal do 3. mal. travna, in med tem Tihno nedeljo pridigal v škofijski cerkvi.

(Dalje prih.)

Drugi dan — 13. svečana — se napoti v Rim, kamor ga je spremljala njegova sestra Amalija, ki je bila takrat že vdova. Kedar je v Rim prišel in kako dolgo je prečastiti škof Baraga tam ostal, ne moremo povedati; znano je le to, da je sv. očeta Pija IX. močno razveselil s prvo slovnico pa prvim slovarjem očipve-indijanskega jezika, kateri knjigi jim je podatil, in da je postno nedeljo v Rimu nemško pridigal. — O polovici meseca sušca je že prišel v Ljubljano in je kmalu potem krenil v Škofjo Loko, kjer so ga kakor povsod s silnim veseljem in z vso mogočno slovesnostjo sprejeli. V blagem hvaležnem spominu je gotov stal in bo tudi še dalje ostal Ločanom praznik sv. Jožefa, ko jih je višji pastir amerikanških Indijancov s krepko besedo pred ve-

Oče naš.

(Sonet.)

Zaupno mladi deček ingovarja
Ime predrago ljubega očeta,
In še kot mož posejša svoja leta
Podoba ljubo si pred dušo stvarja.

Naj sveti sreče mu prijazna zarja,
Pa če vihar nadlog se vanj zaleta;
V očeta vir mu dobrega je sveta,
V očetu vzor mu modrega vladarja.

I mi otroci zemeljski imamo
Očeta ljubega, izvor dobrote,
Skrbi za vse, najbolj pa za sirote.

Zaupno kličemo, ki to spoznamo —
I vi, ki solze so vam v očesih:
"Oj Oče naš, kateri si v nebesih!"

R. S.

Narodne pesmi ogrskih Slovencev.

Edna ftica priletela.

Edna ftica priletela,
Na kasarne si je sela;
Ona poje, žvergoli,
Vse mlade fante gor būdi.

Mladi fantje, gor stanite,
Drogna pisma prepisujte
Od očeta, od matere,
Od svoje žalostne sestre.

Oča so na pragi stali,
Drogna pisna so četjali,
Oča pismeca bero,
Se mati milo jočejo.

Edno mešo bom si zbrala,
Bom za sina darivala
Gda de mešnik mešo brao
Moj sin pa bo na straži stao.

Či pogledam jaz po sveti.

Či pogledam jaz po sveti,
Za me več veselja nij;
No čij čujem ftičke peti,
Žalostno je petje njih.

Roža lepo razcvetena,
Men' veselja več ne da:
Ešče roža razcvetena
Men' vseolja več ne da,

Tūdi drevje lepo žene,
Vsaka stvar je vesela;
Ali mene pa ne gene
Ftičie lepa pesmica.

Dozdaj sam veselje jaz meo.
Pr' svojih starših dugo let,
Al' zdaj od njih sam slovo zveo
V leti šest no šestdeset.

Srečno, lūbi oča, mati,
Sestrice no bračeki!
Jaz vam ščem roko podati,
No od vas odhajati.

Srečno tūdi, vi pojbari,
Bojte čistoga srea!
Te vam dūšo Bog podāri,
Gda bo s toga sveta šla.

Srečno tūdi, ve deklinc,
Bojte čistoga srea!
Te Marija iz visine
Venec leb po poslala.

Puške, štūki so že puni
S kruglami napunjeni,
Naj se li zapoved spuni,
Štero krao naš šče meti.

Ge si fara ti ostala,
Lepa fara tišinska!
Daleč si nas fante dala
Iskat svojga' grobčeka!

Sprotoletje blūzi ide.

Sprotoletje blūzi ide,
Vse se njemi veseli,
Vsaka ftica lepo poje,
Da pod zrakom lepim je.

Človek pa je mlad' veseli
Malo dni šče on žive...
Komaš šče je v dvajstom leti,
Vše žc njega žalosti.

Resan bude prav veseli
Este sprotolēsni čas,
Mi pa bomo vendar mogli
Zdaj odvandrati od vas.

Že se tūdi približuje,
Strašen glas nam proti gre.
Stariš dragi že žaluje,
Ne mo se več vidili.

Zdaj že vidim bele lore
Oktarije lendaske;
Sree v meni že trepeče
Od prevelke žalosti.

Kelko fantov nam odide
Ka jih nega več domo!
Ka so od sovražne roke,
Mogli iti tam v zemlo.

Srečno, dekle ino fanti,
Zdaj jemlemo mi slovo.
Kelkorat smo vkūper prišli,
Vsigdar smo popevali.

Zdaj od vseh smo slovo vzeli,
Od vas pojbov no deklin,
Lejko ne mo se več vidli,
V tužnoj fari beltinskoj.

O ti fara prelūblena,
Lepa fara beltinska!
Daleč si nas fante dala,
Iskat svojga grobčeka.

Sunce gre za goro.

Sunce gre za goro;
Močno je žalostno,
Lejko je žalostno,
Ka de nad vojno šlo.

Fantič gre med vojsko,
Kre se ma sablico.
Sable biskečejo,
Fanti trepečejo.

Krugla že zabrni,
Fantič na stran leži.
Mar'ja gre kre njega,
Gor būdi fantiča.

Stani gor, fantič moj,
Pojdva za Jezusom!
"Nemrem gor stanoti,
Mam krugo pri srei."

Lepa je lelija,
Roža Marijina.
Lepa je lelija,
Roža Marijina.

Sejaj žito no pšenico.

Sejaj žito no pšenico,
To je zimski krūh!
Sejaj žito no pšenico,
To je zimski krūh.

Moji bratei so sejali,
Samo jaz šče nej.

Jaz bom tūdi, jaz bom tūdi,
Naj me Bog žive.

V našoj vesi takša dekla,
Ka jo dobro vem.

Ge je srečam, tam njoj rečem:
"Micka," "dober den!"

"Kama si pa prstan djala,
Ka sam ti ga dao!"

"Pozlatari sam ga dala,
Ka ga pozlati."

"Pazi dūšo, pazi sree,
Ka ga ne zgūbiš!"

Zaročila miva sva se
Pred gospodom tam
Čuvaj verno zaročenje
Jezus pravi sam.

Sestra gor stani.

"Gori stani sestra,
Na pašo boš šla!
Boš gnala dva vola,
Pa konjičie tri."

"Ne stani gor sestra,
Na pašo neš šla.
Bog daj, kab' zaspala
Do čarn'ga pekla!"

Brat vola dva vprego
Pa konjičie tri,
Pa šo je na njivo
Dab' prosi orao.

Prvo brazdo komaj
Brat vō preorje;
Eden čares kovran
Pristopjo je k njem'.

Brat pūsti oranje,
Pa pojdi domo;
Sestrica mā svate,
Sestrica tvoja.

"Ne verjem jaz toga,
Pa to je nej res!
Ka sestrica moja
Šče malička je."

To drugo brazdieo
Brat vō preorje;
Je k njemi pristopo
En beli kovran:

"Brat pūsti oranje,
Pa pojdi domo
Že vu zaročaji je,
Sestrica tvoja:"

"Ne verjem jaz toga,
Pa to je nej res!
Ka sestrica moja,
Šče malička je."

To tretjo brazdieo
Brat vō preorje;
Je k njemi pristopo
En mladi gospod;

"Brat pūsti oranje
Pa pojdi domo;
Že g zdavanji ide
Sestrica tvoja."

Brat pūsto oranje,
Pa šo je domo...
V dvori zagledne
Tri žar'če kočijie.

Na tretjih kočijaj
Njem' sestra sedi;
Zajokana v rokaj
En glažek drži:

O, lūbi ti moj brat!
V imeni Boga
Napij se zdaj enkrat
Napij se enkrat."

Kdor se med bogatine vsede,
mora svoj prav v malhi obdržati.

Kdor z denarjem kam ne ve,
naj hiše zida in se pravdati začne.

Pošiljateljem denarja!

Še vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezličnem brzojavu in potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mogoče izplača z zamudo.

Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude.

Po brezličnem brzojavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljšje, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bude kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj.

Z ozirom na sedanje razmere, ker se veljava denarja skora vsak dan izpremeni, nam je nemogoče za oddaljene kraje priobčevati natančne cene denarja, ter bodemo od zdaj naprej do preklica računali krome po ceni, kakor bude naznanjena v listu "Glas Naroda" isti dan, ko nam dospe v roke denar, mogoče tudi po nižji ceni, za slučaj, da bi razmere nanesle tako.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezličnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno".

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Izbaja vsako sredo.

Lastnina Kranjako-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člana, na leto \$0.60
Za nečlane \$1.00
Za inozemstvo \$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year \$0.60
For Nonmembers \$1.00
For Foreign Countries \$1.50

Praven podp. organizacij in dolžnosti njih članov.

„Kako zamorem najbolje služiti koristim fraternalizma, ali bratovstva?“ S tem vprašanjem se večkrat bavi kak marljiv član tega, ali onega podpor. društva. O tej točki se večkrat misli in razpravlja, kako bi se jo zamoglo na najboljši način rešiti. To vprašanje je mogoče rešiti samo po temeljiti razlagi vsebine in razvojnih stopenj. Član, ki končno dosepe do prave rešitve te uganke, — je odkril temeljni kamen, na katerem je bratovstvo postavljeno.

V nobeni drugi panogi človeškega življenja ne najdemo toliko vrednosti in koristi, do posamezne osebe, ali do doma, — kakor ravno v delovanju bratskih podpornih organizacij. — Vsled tega ima sleherni prijatelj podpornih društev zadosten vzrok, da skuša po svoji najboljši moči proučevati načine, kako bi z medsebojno podporo človeštvu najboljše služil?

Nobena posamezna oseba pa ne more služiti kakim dobri stvari, predno se poprej zadostno ne prepriča o vrednosti in namenu iste. Dotičnika mora do tega voditi vedno svitla luč pravega vzroka in zavesti, drugače bo taval v temi nevednosti. V tem slučaju bi hodil tak človek brez pravega cilja in brez uspeha, nikdar bi ne našel prave poti. Vsled tega si mora to delovanje pravilno tolmačiti.

Pred vsem in najprvo mora dotičnik prevdariti in se prepričati o namenu in koristi društva, h kateremu spada; pomisli naj dalje koliko znašajo prispevki v društvo in kake koristi bi imel od take podporne organizacije. Kdor se drži teh načel in se drži teh nasvetov, — bo vedno dober agitator in vesten član podpornega društva.

To znanje in ta načela se dosegajo na podlagi izkušenj in dokazov. Član, ki se aktivno posveti svojemu podpornemu društvu, bo skušal navduševati še druge posameznike za bratovstvo. Glavna jedra ali glavne navodilne čednosti za pospeševalec bratovstva so: zvestoba, upanje in dobrotelnost; kdor se drži teh lepih lastnosti, je dober član človeške družbe.

Ker je torej izvrševanje gotovih obveznosti (izpolnjevanje pravil) za vsakega člana neobhodno potrebno, — se pred vsem zahteva, da se sleherni član teh svojih obveznosti tudi zaveda, drugače ne bo zamogel slediti namenu bratovstva. Kdor neče umeti in ceniti dolžnosti, koje je treba polagati na oltar bratovstva, se sploh ne bo zanimal za razširjanje istega med svojimi znanci in prijatelji. Kdor se pa ravna po teh načelih, tega navdajajo plemeniti ideali polni upanja, blagostanja in zadovoljnosti. Tak član se ne boji težkih dni bodočnosti.

Vsakemu dvomljivcu o bratovstvu je potreba pojasniti korist ali razliko med vrednostjo podporne organizacije in navadne zavarovalne družbe. Pri tem stopa vrednost in pomen podporne organizacije v prvo vrsto, ker daje več koristi v krogu bratovstva, ne samo njemu, temveč tudi njegovi družini, ali svojem.

Nobena druga vrsta življenske koristi ni toliko vrednostja za kakoga moža in njegovo družino, kakor garancija na certifikatu ka-

ke dobre podporne organizacije. O tem vprašajte le stare člane take organizacije, ki vam bodo vse to in lastne izkušnje potrdili. Vsled tega se mora v prvi vrsti vsakemu posameznemu članu globoko v srce ucepiti vrednost kooperacije, potrebo bratske ljubezni in medsebojne udanosti.

Prva dolžnost vsakega dobrega člana je, da se zaveda svojih dolžnosti in obveznosti napram društvu. Tak član razširja bratovstvo ne samo v društveni dvorani, temveč ga širi z besedo in delovanjem tudi zunaj, ali v javnem življenju; ako bi ta načela prevladala v vse člane podpornih organizacij, bi se za vedno odstranilo sovražnike bratovstva. Kjer se potresa napredek na društvenem polju, — naj se vsakemu članu zapiše globoko v srce zlate besedice: „V edinstvi ali slogi je moč“. Ako vlada torej edinstvo in misli in dejanjih med vsemi člani podporne organizacije, se bodo ti člani vedno zanimali za zaščito doma in povzdigo koristi do človeške družbe. Neizpolnjevanje društvenih pravil ali nepravo tolmačenje namena podporne organizacije so največji nasprotniki iste; vsled tega naj bi bila društvena pravila brez razlike kot nekaka svetinja v krogu članov.

Kooperacija je tajnost uspeha pri vsakem podvzetju, v kojem so zastopane koristi človeštva. Vsa industrijska in trgovska podjetja stremijo za napredkom; tako naj stremijo tudi vse podporne organizacije. Brez kooperacije (skupnega delovanja) ni nikjer pričakovati zaželjenih uspehov. Med raznimi ameriški podp. organizacijami je gotovo tudi vam znan prelep pregovor: „Dotičnik, ki služi interesom drugih, — služi najbolje tudi svojim lastnim interesom (koristim). Ali: „Delaj tudi ti drugim tako, kakor želiš, da bi tudi drugi tebi delali!“ — Bratovstvo je oni plemeniti faktor, ki lajša solidarno bremena tvojege sobrata, — tvojege bližnjega. S pospeševanjem bratovstva boš dospel kmalu do spoznanja, da izvršuješ božjo in človeško zapoved.

O, s kakimi občutki in zadoščanjem te navdaja sreče ako si predstavljaš otroško sirotišnico ali pa hiralnico za onemogle, — katero lastuje morda tvoja podporna organizacija. Pomisli koliko gorja in žalosti se blaži dan za dnevom v teh zavodih. Pomisli zapuščeno družino — brez očeta, — reditelja, — kateri pomaga tvoje društvo, ali tvoja podporna organizacija. In pri vsem tem si tudi ti eden izmed dobrotnikov teh sirot, teh onemoglih, ali te nesrečne družine! Vsak fraternalist naj si postavi torej kot vidne kažipot v svojem življenju gorioznačne spomenike in vodnike na polju človekoljubja in nikdar ne bo zgredil s prave smeri. Vsi gori navedeni blagri bratovstva so žive pričee pomena in vrednosti bratovstva, ali različnih podpornih organizacij. Ponosen naj bo torej vsak mož, ali žena, vsak mladenič, ali dekle, ki je član kake podporne organizacije! —

Ta članek o bratovstvu smo napisali baš ob začetku novega poslovnega leta naše prve, in največje slovenske katoliške podporne organizacije, — K. S. K. J. vsemu članstvu v prevdarek in blagohotno ravnanje z iskreno željo, da bi se vsak član in članica K. S. K. J. oprijel z vso vneto agitacije za povzdigo in napredek naše K. S. K. J.!

Naturalizacijske postavbe in določbe.

KATERE JE IEDAL L. 1915 DRŽAVNI DEPARTMENT ZA DELO V WASHINGTONU, D. C. VELJAVNE GLASOM PREMENJENE POSTAVE Z DNE 19. DECEMBRA 1914.

Postava z dne 29. junija 1906 (34 Stat. L., oddelek 1, str. 596) kakor premenjena v odstavkih 16, 17 in 19 glasom predloge v kongresu, potrjene dne 4. marca 1909 (35 Stat. L., oddelek 1, stran 1102); v sekciji 13 vsled predloge v kongresu, potrjene dne 25. junija 1910 (36 Stat. L., oddelek 1, str. 830); in predloga, odobrena v kongresu dne 4. marca 1913 (37 Stat. L., oddelek 1, str. 736) glede ustanovitve Delavskega departamenta.

Postavi, ki določajo etnotni predpis o naturalizaciji tujcev, bivajočih v Zedinjenih državah, usta-

novitev departamenta za delo in naturalizacijskega urada.

Na podlagi pravilno sprejete predloge pri zasedanju senata in kongresne zbornice Zedinjenih držav ameriških, se ima s tem ustanoviti pri eksekutivnem departamentu vlade posebni oddelek za delo, z delavskim tajnikom na čelu, katerega imenuje predsednik s priporočilom senatorske zbornice.

Točka 3. Vsled tega se morajo priklopiti vsi razni oddelki, pododdelki in odseki za javno službo, ki so bili doslej pod jurisdikcijo Trgovinskega in delavskega departamenta pod imenom „Urad za naseljevanje in naturalizacijo“. Oddelku za delo. Urad za naseljevanje in naturalizacijo naj se v bodoče vodi v dveh posameznih razdelkih: Urad za naseljevanje in Urad za naturalizacijo. Načelniki teh oddelkov se imajo nazivati: Naseljniški komisar in komisar naturalizacijskega oddelka. Naturalizacijski komisar ali v njegovi odsotnosti, — njega namestnik, ima vrhovno vodstvo tega urada v svojih rokah; podloženi je pa delavskemu tajniku, kateremu mora vsako leto predlagati svoje poročilo in poslovanje, kakor to postava določa.

Postava z dne 29. junija 1906 predelana, kakor gori označeno.

Naturalizacijski oddelek, — pod vodstvom in nadzorstvom delavskega tajnika naj izvršuje vse poslovanje, tikajoče se naturalizacije inozemcev. Dolžnost tega urada je, da preskubi raznim naseljniškim uradom širom domovine potrebne knjige, listine in tiskovine, v katere naseljniški komisarji upisujejo vsakega inozemca, došlega v Zedinjene države in sicer: njegovo ime, poklic, osebni popis (visokost, postavo, barvo las in oči) rojstni kraj, njegovo zadnje bivališče, nameravano ali njegovo novo bivališče tukaj, ime parnika in pristanišča ter dan izkrcanja. Naseljniški komisarji naj izročajo takim novodošlecom posebne certifikate o tej registraciji.

Točka 3. Izključno pravomočje za naturaliziranje inozemcev državljanom Zedinjenih držav se podeljuje naslednjim sodnijam: Zveznim „circuit“ in okrožnim (district) sodnijam, ki poslujejo še sedaj, ali bodo še določene po kongresu v kakršnikoli že državi, dalje zveznim sodnijam teritorija Alaske in Hawaii; najvišjemu zveznemu sodišču distrikta Columbijskega, in vsem registriranim sodnijam, ki obstojajo sedaj ali bodo šele ustanovljene, ki imajo uradni pečat, klerka in pravomočje poslovanja glasom postavbe.

Pravico do podelitve naturalizacije imajo vsa tu označena sodišča le onim inozemcem, ki živijo, ali bivajo v področju in okrožju teh sodišč.

Tu označene sodnije naj si vsled zahteve klerkov preskrbe od časa do časa od glavnega naturalizacijskega urada potrebne vzorce, oziroma tiskovine pri uradovnanju. Vsi naturalizacijski certifikati naj bodo označeni z zaporednimi števkami in tiskani na posebno dobre vrste papir (safety paper), katerega jim preskrbi glavni Naturalizacijski urad.

Točka 4. Inozemcu, ali tujcu se dovoljuje, da postane ameriški državljan na sledeči predpisani način in ne drugače:

Prvič: Inozemec (alien) mora podati zapriščeno izjavo, da bo postal ameriški državljan in sicer pred klerkom te ali one sodnije, ki je zato na podlagi te postavbe pooblaščen naturalizirati inozemce, ali pa lahko to izvrši njegov pravomočno pooblaščen namestnik, živeč v okraju, kjer živi tudi dotični inozemec. Prošilec za prvi papir mora biti najmanj 18 let star, in mora imeti to zapriščeno izjavo (prvi papir) najmanj dve leti, predno postane pravi naturalizirani državljan. Priščeti mora, da je njegova trdna volja (bona fide) postati državljan Zedinjenih držav in da se za vedno odpove, pokorščini in podložnosti svojemu prejšnjemu (inozemskemu) vladarju, princu, poglavarju in državi. Pri tem je treba vedno navesti ime in nazovni naslov vladarja, prince in poglavarja, kojega je prosilec istočasno podložnik. Ta izjava (Declaration of Intention) mora vsebovati: ime prosileca, starost, poklic, osebni popis, kraj rojstva, zadnje bivališče, podaništvo, datum prihoda v Zedinjene države, ime parnika in sedanji naslov v Zedinjenih državah. Pri-

tem se pa določa, da ni potreba ponoviti onim lastnikom prvega papirja, ki so ga vzeli še preje predno je stopilo ta postava v veljavo (29. junija 1906) s pripombo, da so ga dobili na podlagi svoječasno veljavnih določb in predpisov.

Drugič: Prošilec mora ne manj kot 2 leti in ne več kot 7 let po preteku te izjave narediti v duplikatu pismeno prošnjo za drugi ali glavni državljanski papir. Ta prošnja mora biti lastnoročno spisana in pravomočno potrjena. V tej prošnji naj navede prosilec: svoje polno ime, natančen naslov, (cesto in hišno številko) poklic, datum in kraj rojstva (če mogoče) kraj, odkoder se je prosilec semkaj izselil, dan in kraj prihoda v Zedinjene države. Ako je dospel v kako pristanišče, je treba tu navesti ime parnika. Dalje je treba označiti v prošnji čas, kraj in ime sodnije, kjer je dobil prvi papir; če je oženjen, — ime žene, kraj njenega rojstva in bivališče ob času vloge prošnje za drugi papir, če ima otroke, njih imena, datum in kraj rojstva, in njih bivališče. Pri tem se pa dela izjemo, da ni potreba te prošnje lastnoročno pisati onemu prosilecu, ki je imel prvi papir že preje, nego je stopila ta nova naturalizacijska postava v veljavo (29. junija 1906).

V tej prošnji mora biti dalje označeno, da prosilec ne nasprotuje naši organizirani vladi, da veruje vanjo, — da ni član ali pripadnik kake organizacije ali skupine oseb, ki to sovražijo in so nasprotniki organizirane vlade; — da ni poligamist, in da ne veruje v poligamijo (mnogozestvo); da je njegov resni namen postati državljan Zedinjenih držav, da se bode za vedno odpovedal zvestobi in udanosti tujemu princu, poglavarju in državi, — da hoče za stalno živeti v Zedinjenih državah. Dalje je treba navesti če mu je bila kdaj že slišna prošnja zavrnjena ali odklonjena. Tu je treba navesti vzrok in sodnijo in da je prosilec sedaj vse te vzroke in ovire odstranil kar lahko dokaže pri končnem zaslišanju njegove prošnje za drugi državljanski papir.

Ta prošnja mora biti potrjena z izjavami najmanj 2h verodostojnih prič, katera sta že ameriška državljana. V tej izjavi je treba pričam navesti, da osebno poznata prosileca, da stanuje tu v Zedinjenih državah najmanj neprestano že 5 (pet) let in v državi, teritoriju ali distriktu kjer ulaga svojo prečšnjo, — najmanj 1 leto od časa, kar ima svoj prvi papir. Priče morajo dalje potrditi, da prosileca osebno poznata, da je dotičnik dobrega vedenja in npravnega življenja; z eno besedo, da je prosilec po njih sodbi v vsaki zadevi zmožen postati državljan Zedinjenih držav.

Ko predloži prosilec pri sodnijskem klerku prošnjo za drugi papir, mora zaeno predložiti certifikat izdan od departamenta za delo. Ta certifikat znači potrdilo o prihodu prosileca v Zedinjene države in ima označen dan njegovega prihoda, kraj in način; zaeno se mora predložiti prošnji prvi državljanski papir. Tega certifikata (Certificate of Landing) pa ni potreba predlagati onim prosilecem, ki so dospel v Zedinjene države pred 29. junijem 1906.

Tretjič: Predno se prosilec podeli državljansko pravico se mora s prisojo javno pred sodnijo izjaviti, da bo podpiral ustavo (konstitucijo) Zedinjenih držav, da se popolnoma in povsem odpove prejšnjemu princu, vladarju in državi, dalje da bo prosilec vedno čislal in branil ustavo Zedinjenih držav pred vsemi domačimi in tujimi sovražniki, in da ji bo vedno ohranil pravo zvestobo in udanost.

(Dalje prihodnjič.)

Teško pričakovani odgovor.

Šele po preteku treh tednov, odkar je poslal predsednik Wilson svojo znano mirovno noto ententnim zaveznikom, je došel dne 11. t. m. v Washington, D. C. teško pričakovani odgovor na omenjeno noto.

Odgovor je poslal brzojavnim putem naši vladi ameriški poslanik v Parizu Wm. G. Sharp in sicer v francoskem jeziku. Ker je bilo treba preskrbeti temeljno prestavo tega odgovora, je dal državni tajn. Lansing odgovoril šele

dne 12. t. m. v javnost. Iz vsega tega odgovora ententnih zaveznikov lahko razvidimo, da je tako zaželjeni mir še daleč pred nami. V Washingtonu, D. C. so se razni senatorji in drugi politikarji izrazili, da bo trajala sedanja svetovna vojna najmanj še leto dni in sicer vsled tega, ker so mirovni pogoji in zahteve od strani bojujočih se držav pretirani in za enkrat neizpeljivi. Ni ena, ni druga država noče odnehati in kaj popustiti. Vsaka se dela nedolžna in noče biti odgovorna za povzročiteljico sedanje vojne; vsaka meče krivdo na svojega nasprotnika.

Tukaj prinašamo dobesedno prektavo odgovora, katerega so poslali ententni zavezniki vladi Zedinjenih držav na njeno noto z dne 19. decembra 1916:

„Ameriško poslaništvo, Pariz 10. januarja 1917. Poslanik Sharp, državnemu tajniku: Zavezniške vlade so prejele noto, katera jim je bila odposlana v imenu vlade Zedinjenih držav dne 19. decembra 1916. Te vlade so isto preštudirale s skrbjo, kakoršno jim nalaga zavest resnega položaja, v katerem se sedaj nahajajo in iskreno prijateljstvo, ki jih veže z ameriškim ljudstvom.

V obče povedano, izražajo zavezniki svojo zahvalo za izraženo misel o premirju, katero zavzema ameriška mirovna nota. Zaeno se pridružujejo zavezniki z vsem svojim upanjem in načeli za ustanovitev Zveze narodov, ki bi ugotavljala mir in pravico celemu širnem svetu.

Zavezniki pripoznavajo vse prednosti in koristi, katere deli človekoljubje in civilizacija, katere naj bi na podlagi mednarodnih pogodb odvrčale silne narodne spore, — pogodbe, katere naj bi pri izvrševanju odvrčale vse slične ponovne napade in spore.

Vendar sama diskuzija o izpeljavi teh bodočih točk še ne zadostuje za povoljno poravnavo sedanjih sporov in za uvedbo stalnega miru. Kako Zedinjene države, tako imajo tudi zavezniške države srčno željo prejkomoogoče razložiti vzrok sedanje vojne, za katero so edinole centralni zavezniki odgovorni in katera prizadeva človeštvu toliko grozote in revščine.

Zavezniki so mišljenja, da je sedaj še nemogoče doseči mir, ki naj bi jim povrnil škodo, ugotovil povračilo in take garancije, do kakršnih so ti opravičeni vsled prestopkov in odgovornosti od strani centralnih zaveznikov; saj je bil vendar namen centralnih zaveznikov razrušiti varnost Evrope; težko je še sedaj doseči mir, ki bi v hodoče ugotavljal evropskim narodom solidno podlogo.

Zavezniški narodi se trdno zavedajo, da se bojujejo v samo koristne namene; ti se bojujejo samo za varnost, neodvisnost narodov, njih pravice in za ohranitev človekoljubja.

Zavezniki se popolnoma zavedajo izgub in trpljenja kakoršno doprinaša vojna bojujočim se silam in nevtralnim državam, vsled tega vse iste pomiljujejo; vendar se ne smatrajo zavezniške države temu odgovornim, ker niso na noben način žele, ali izzivale te vojne; te države skušajo zmanjšati vso to prizadeto škodo na primeren način z vsemi potrebnimi zahtevami in protibrambo napram nasilju sovražnikov.

Naj bode vsled tega zadoščanjem povedano, da so zavezniške države vzele ameriško komunikacijo in znanje, da ista ni in nikaki zvezi po svoji vsebini z komunikacijo (noto) centralnih zaveznikov, poslano po vladi Zedinjenih držav dne 18. decembra. Ti niti niso dovolili, da je bila resolucija Zedinjenih držav sestavljena vsled tega, da bi morda odvrnila odgovornost začetnikov vojne.

Zavezniške vlade so prepričane, da morajo protestirati v najbolj prijaznem in povsem jasnem tonu napram sodbi, označeni v ameriški noti nanašajoč se na obe bojujoče se skupine. To nazirajo na javne izjave centralnih zaveznikov je v direktnem nasprotstvu glede evidenc, ker se dela obe bojujoče se skupine odgovornim za pretekle vojne dogodke, kar se tiče mirovne garancije za prihodnost. Predsednik Wilson, ko je iste omenil, gotovo ni mislil se o istih bolj natanko zanimati.

Če se je zamoglo sploh dosežati kak zgodovinski fakt dokazati, — se mora povsem povdarjati, da je storila korak k vojski edino Nem-

čija in Avstrija, da bi si ugotovila nadvlado v Evropi in njih ekonomično gospodarstvo po vsem svetu.

Nemčija je to dokazala z napovedjo vojne, ker je kmalu zatem prekršila mednarodno in medsebojno pogodbo z Belgijo in Luksemburško. Nemčija je s svojim bojevanjem sistematično skušala zatreti vsa načela človekoljubja in zadošiti ugled manjših držav. Ko je vojna nastala, je bil namen centralnih zaveznikov uničiti človekoljubje in civilizacijo.

Potrebno je, da se navaja tu vse grozote, katere so bile povzročene pri vpadu v Belgijo in Srbijo; grozna početja pri navalih v razne države, klanje sto in stotisoč nesrečnih Armencev, ki se niso mogli braniti, barbarstvo pri vpadih v Sirijo, napade Zeppelinov na odprta in nezavarovana mesta, opustošenje potniških in trgovskih parnikov po submarinih, čeravno so pluli ti parniki pod nevtralno zastavo, nečloveško ravnanje z vojnimi ujetniki, justični umor znane Miss Cavell in kapitana Fryatta, deportacijo in suženstvo civilnega prebivalstva i. t. d.

Izvrševanje teh vrst grozodejstev, neoziraje se na kako splošno poravnavo, lahko daje predsedniku Wilsonu zadosti jasen protest od strani zaveznikov.

Ti smatrajo, da bo nota, katero pošiljajo s tem vladi Zedinjenih držav v odgovor na nemško, zadostno pojasnilo na vprašanja, katera jim je stavila ameriška vlada. To naj bo v odgovor, ali izjava ljudstva ententnih zaveznikov, kako bi se naj vojno ustavilo.

Predsednik Wilson želi še več: On želi, da naj bi bojujoče se sile odkrito označile svoje točke, vsled katerih se bo z vojno še nadaljevalo; na to mu zavezniki lahko odgovorijo.

Vzroki in nameni vojne so gotovo znani. Sestavljeni so bili že večkrat po načelnikih raznih vlad. Teh glavnih točk se glede poravnanja in zadostne odškodnine prej ne bo objavilo natančno v javnost, dokler ne napoči tozadevna ura za pogajanje.

Vendar razumeva ves civilizirani svet, da ti zavezniki smatrajo za glavno potrebo in v prvi vrsti, da se postavi Belgijo, Srbijo in Črno goro zopet na prejšnje ali staro mesto, ter da se jim da tako vojno odškodnino, kakršna jim gre.

Dalje se zahteva evakuacija od sovražnika zasedenega francoskega ozemlja, ruskega in rumunškega, z zadostno odškodnino. Zahteva se dalje reorganizacija Evrope, ki ji bo dajala stalno garancijo in bodočnost, da bo Evropa ustanovljena z ozirom na varnost in svobodo vseh narodov/njih gospodarskih interesov, katere naj uživajo vsi narodi, večji in manjši glasom teritorialnih konvencij in mednarodnih pogodb, ki jim bodo ugotavljale zemeljske in pomorske meje, pred neopravičenimi napadi. Zahteva se dalje povračilo provin in ozemlja, katero je bilo v minulih časih s silo odvzeto zaveznikom brez ljudske volje; zahteva se dalje osvoboditev Italijanov, Slovanov, Rumuncev, Čehov, Slovakov, da ne bodo več pod tujo oblastjo; oprostitev onih podanikov pod turško vlado, katere vedno muči turško tiranstvo; zahteva se izgon Turkov iz Evrope, ali opustitev turškega cesarstva v Evropi.

Naerti njega Veličanstva ruskega carja glede osvoboditve Poljske so bili že natančno pojasnjeni v zadnji njegovi proklamaciji na rusko armado.

Ni potreba še enkrat navajati, da so hoteli zavezniki osvoboditi Evropo pred brutalnim pritiskom pruskega militarizma, — da ni bil to njih namen kot se zatrjuje. Zavezniki niso hoteli ugonobiti nemških narodov, ali omejit njih politične pravice.

Naert in namen zaveznikov je le ta, da se ugotovi mir na podlagi svobode in pravice, na podlagi neomajane zvestobe do mednarodnih obveznosti in pogodb, za katere je vlada Zedinjenih držav vedno navdušena.

Z ozirom na te vzvišene namene so se zavezniki združili in sklenili posamezno in celokupno delovati z vso silo in njih močjo in so pri volji doprinesiti vse žrtve, da se doseže enkrat zmagonosen konec te borbe. Na ta uspeh in konec se ne opirajo samo vsled njih lastne važnosti in prosperitete, temveč da bi se vse tu označeno ugotovilo tudi bodoči civilizaciji.

Sharp.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. decembra 1916 skupna izplačana podpora \$1,217,177.47

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Ave., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Francič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6619 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 29 — 10th St., North Chicago, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec december 1916.

Dr. šte.	Prejeli na račun nasov. št. 12, 16, za mesec december, 1916.	Izplačali		
		Smrtnina	Poškod.	Boln. podp.
1	\$ 412.71		\$100.00	
2	640.00	\$ 1,000.00		
3	231.01			
4	137.47			
5	217.92			
6	696.43	1,500.00		
7	180.82			
8	27.71			
9	94.72		50.00	
10	491.04			
11	75.22			
12	311.81			
13	254.39			
14	222.53			
15	40.10			
16	94.49			
17	117.39			
18	59.54		250.00	
19	28.56			
20	695.55			
21	521.92	1,000.00		
22	444.99			
23	107.09			
24	227.73			
25	139.60			
26	31.28			
27	169.36			
28	142.30			
29	179.59			
30	226.81			
31	367.94		50.00	
32	90.42			
33	65.20			
34	145.06			
35	103.90			
36	436.97		50.00	
37	97.37			
38	91.06			
39	358.91			
40	97.56			
41	160.30		50.00	
42	308.01			
43	173.67			
44	105.23			
45	337.91			
46	84.61		50.00	
47	218.55			
48	41.04			
49	278.40			
50	136.76			
51	208.20			
52	81.08			
53	15.96			
54	35.79			
55	161.25		50.00	
56	33.39			
57	130.24		100.00	
58	73.28		50.00	
59	86.05			
60	302.77		500.00	
61	283.94			
62	179.84			
63	254.24			
64	233.87			
65	79.03			
66	132.43			
67	56.24			
68	64.23			
69	165.95			
70	57.79		50.00	
71	209.28			
72	35.62			
73	179.44			
74	100.66			
75	196.08			
76	55.63			
77	127.35			
78	56.59			
79	75.90			
80	127.03			
81	21.44			
82	76.26			
83	144.99			
84	90.28		250.00	
85	76.60			
86	155.65			
87	67.38			
88	78.02			
89	47.00			
90	150.58			
91	96.49			
92	148.39			
93	42.32			
94	48.93			
95	156.30			
96	66.36		50.00	
97	40.01			
98				
99				
100				
101				
102				
103				
104				
105				
106				
107				
108				
109				
110				
111				
112				
113				
114				
115				
116				
117				
118				
119				
120				
121				
122				

124	6.83		
125	47.93		
126	124.48		
127	74.07		
128	18.97		
129	12.90		
130	130.80		
131	100.05		
132	40.17		
133	33.84		
134	126.13		
135	62.05		
136	57.78		
137	35.76		
138	47.94		
139	52.72		
140	166.85		
141	43.65		
142	122.31		
143	53.50	200.00	
144	76.16		
145	43.09		
146	30.74		
147	121.12		
148	42.08		
149	33.77		
150	72.85		
151	56.15		
152	26.31		
153	33.20		
154	34.23	500.00	
155			
156			
157			
158			
159			
160			
Skupaj	\$ 18,197.41	\$ 4,300.00	\$ 1,600.00

Preostanek 30. nov. 1916. \$444,355.09

Prejemki tekom meseca decembra 1916.

Plačanega od društev	\$18,197.41
Obresti	5,819.51
Najemnina	518.50
Skupaj	\$ 24,535.42

Izdatki:

Plačana posmrtnina	\$ 4,300.00
Plačana poškodnina	1,600.00
Razni upravni stroški	2,998.32
Skupaj	\$ 8,898.32

Preostanek 31. decembra 1916. \$459,992.19

JOS. ZALAR,

Joliet, Ill. 6. jan. 1917.

gl. tajnik, K. S. K. J.

Zadnja igra.

Dogodba iz življenja ameriškanih Slovencev. Spisal Kmpoljski.

I.

Neke nedelje popoldne je stopal Slokar po živih ulicah ameriškanih in si potihem žvižgal neko domačo pesem.

Tako dobre volje se ni bil Slokar, odkar je prebival v Ameriki. Ko bi sedaj-le bil tam na tistem gričku pred rojstno vasjo, zaukal bi tako na glas, da ni, kar je odrasel veselim mladeniškim letom; a danes, danes bi hotel še močnejše in krepkeje, seveda, ko bi bil tam na rodni zemlji in bi gledal domačo vas. Spoznala bi ga pa glasu žena, spoznala bi ga tudi otroci, četudi ga niso slišali še nikdar wriskati. Sreče bi jim povedalo, da je to njegov glas, glas njihovega očeta. — Prišli bi vsi na večni prag, vsi: žena, Jožek, Micika in Martinec. Ozrli bi se tja proti griču, kakor da bi ne mogli prav verjeti, da so slišali glas svojega očeta. Zagledali bi ga, spoznali in mu zdiralj vsi naproti. Pa tudi on bi stekel po gričku navzdol lahkih nog kakor še pred dvajsetimi leti in objel bi vse, ženo in otroke. In zopet bi zaukal, da bi slišala vsa vas, in bi odmevalo od bližnje gore.

Stopil bi s svojo družinico v hišo, odklenil kovčeg in dal vsakemu darilo, ki ga je preskrbel za svoje drage tam v daljnji Ameriki. Jožek bi dobil uro, Micika lep svilen robec, Martinec pa novo narejeno obleko. Tudi za ženo bi se dobila kaka malenkost. Sicer bi bilo pa zanjo najlepše darilo, ko bi Slokar sedel za mizo in strel sel iz svoje denarnice lep kupček svetlih kronic in zavitek zamazanomodrih ameriških dolarjev v papirju. No, to bi gledali, to bi strmeli vsi po vrsti! On bi pa sedel za mizo in tako lahko, tako prijetno bi mu bilo v duši, kakor še nikdar v dolgem in znojnem življenju.

Slokar se je tako živo zamislil v svoj ljubi domači kraj tam doli na Dolenjskem in na svojece, da niti opazil ni, kako sta ga pozdravila dva Hrvata, s katerima je delal v istem rudniku. Šele, ko ga je ustavil na ulici rojak iz sosedne župnije, se je vzdramil iz svojih misli.

"Dober dan, Slokar! No, kam pa, kam tako zadovoljen?"
"O, so ti, Matija! Bog daj! Veš, k Cigliču grem, k Cigliču."
"Ti bo pisal menda, ne?"
"Da, pisal mi bo."
"Boš pa najbrže tudi kaj priložil?"
"Nekaj bom poslal, da. Saj veš, božični prazniki se bližajo; treba je odrajtati obresti in nekaj pa tudi morajo imeti za praznike, da ne bodo preveč žalostni, ko jih bodo obhajali sami brez očeta, brez gospodarja."
"Ti imaš pač srečo; že drugič pošlješ, pa še leto dni nisi tukaj."
"Še gre nekako z božjo pomočjo. Ej, pa treba je trpeti, zelo trpeti in varčevati. Pa kaj hočemo; čim preje se nabere, prej bomo zopet doma."
"Je tako je. Imaš prav."
"Pa srečno!"

"Z Bogom!"
In nadaljevala sta vsak svojo pot. Vendar je bilo Slokarju žal, da ga je vzdramil znanec iz lepih misli. Bilo mu je nekako tako, kakor bi se mu sanjalo nekaj prav sladkega in prijetnega. A sedaj ga je znanec prebudil. Izginile so sanje, izginil je z njimi tisti prijetni občutek, ki so ga rodile nje. Ostal je samo spomin nanje; četudi je prijeten ta spomin, vendar je samo naprej k Cigliču, četudi obenem zadovoljen, da more poslati ženi nekaj denarja, s katerim si bo lahko pomagala za prvo silo.

Kakor že na stotine drugih, tako je tudi Slokarja gnala daleč od doma želja in potreba, da bi si opomogel. Ni bil sicer še tako na koncu, da bi mu morala biti domačija prodana. Še se je izhajalo, četudi težko. Pehal se je do ma po dnuh in obdeloval sam sebi par oralov zemlje, da so se preživili. A bilo je komaj za sproti. In še je včasih zmanjkalo pri hiši denarja za najpotrebnejše stvari. Še najbolj pa so ga gnali od doma tja v daljnjo tujino — dolgovi. Tako rad bi se jih bil iznebil, da bi mu ne bilo treba plačevati vsako leto obresti, pa ni šlo. Sicer je nosil upnikom redno vsako leto denar; a dolg se ni znižal. Šlo je vse samo za obresti. Zato si je izposodil še nekaj denarja in je odšel v novi svet, kjer jih toliko obogati kar čez noč, in kjer jih toliko umre v največji bedi, četudi so stopili z lepimi upi na nova tla.

"Z Bogom!"

No, Slokarju je šlo še dosti po sreči. S pomočjo domačinov je kmalu dobil delo v železnem rudniku. Ej, to je težko delo in tudi nevarno. Slokarju se je zdelo, da je v teh desetih mesecih več trpetil, nego doma v desetih letih. Pa sprejel bi še težje delo samo, da bi preje narastel kupček, s katerim bi se mogel vrniti domov, domov k otročičem in k ženi. Poplačal bi upnike, popravil si nekoliko hišo, prikupil še nekaj zemlje, potem bi pa živel doma tako zadovoljno in srečno, da bi bilo veselje.

Za Veliko noč je poslal domov potnino in še nekaj dolarjev za pirhe ženi in otrokom. Potem ji je pa pisal, da mora sedaj nekaj časa potrpeti, da se kaj več nabere. In nosil je prav pridno ves čas, kar mu je ostalo od zaslužka, v svoj kovčeg na kupček. Pred tednom dni je pregledal svoj zaklad in ga preštel. Našel je petindeset dolarjev, kar je za takega reveža, kakor je bil Slokar, že precej lep denar. Včeraj je pridejal še pet dolarjev, da jih je bilo ravno sto. Petsto kron se bo že nekoliko poznalo pri Slokarjevi domačiji.

Ze med tednom je napisal za Cigliča, da bi mu napisal za ženo pismo in poslal denar. Sicer je znal Slokar tudi sam pisati za silo. Ker pa je le redko prijel za pero, odkar je izstopil iz šole, zato mu ni šlo tako gladko izpod vdelanih in okornih rok. Ciglič je bil dokaj mlajši in v tem bolj izurjen. Zato se je marsikateri rad zatekel v taki sili k njemu. Tudi je slovel med rojaki v dotičnem mestu, da zna on najlepše zlagati pisma.

"Sem-le sedi na kovčeg, če ti je drago," mu ponudi drugi prostor.
"Nisem truden; rajši bom malo pogledal, kako igrajo."
"Lahko; samo glej, da te ne zvabijo k sebi," pristavi tretji.
"Veš, ti znajo dobro skubsti," se oglasi eden.
"Tako?" zažagne Slokar.
"Saj ni take sile, ne," Slokar, nič se ne boj," zavrne Ciglič, ki je ravnokar mešal karte. "Malo si dolg čas preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

si dolga časa preganjamo. Sicer pa,

II.

Slokar je potrkal in vstopil. V prostorni sobi je sedelo za mizo nekaj moških in igralo na kvarte. Drugi so sloneli ob mizi, pušili iz dolgih pip tobak in rado vedno sledili igri. Le dva sta sedela na svojih kovčegih koncem postelj; eden si je šival delavniško obleko, drugi pa je čital slovenski ameriški časopis.

Vsak izmed teh krepkih in močnih ljudi je imel za seboj dolgo in žalostno povest, ki ga je gnala, da je zapustil rodno grudo domačo in šel iskat sreče v novi svet. Svoje žilave roke so prodali podjetnim Amerikancem za svetle dolarje v službo. Doma so zapustili onemogle stariše, slabotno ženo in male otročiče, ki jih željno pričakujejo, da se povrnejo in jim opomorejo iz stiske. S kakšnimi lepimi in velikimi upi so odhajali iz svoje domovine. Koliko trdnih obljub so sklenili, kako bodo pomagali domačim, preden so odšli! In sedaj? Kateremu so se izpolnili tisti upi? Prav nobenemu. Vsak bi rad še več zaslužil, da bi poslal domov, da bi sam se povrnil v domovino, ali pa da bi sam zapravil v nekaterih veselih urah, kar si je v dolgih dnevih prislužil s težkim delom.

Velika večina jih je pridnih in varčnih, ki niso še pozabili na dom in na svojece, in ki jim pomagajo po svojih močeh. Skrbijo še vedno za stariše, za ženo in otroke. Varčujejo, da bi se mogli čim preje povrniti v pravo domovino. In vendar, koliko se jih izgubi v tujini, da pozabijo na vse, kar jih je nekaj vezalo na dom in živijo od danes do jutri.

Poglejte širokoplečatega tridesetletnega fanta, ki igra za mizo in meče dolarje, kakor da bi jih pobral na cesti in bi si jih ne poslužil z delom svojih rok! Že dvajset let je v Ameriki in vendar je v prvih letih poslal komaj potnino domov. Sedaj niti ne piše več. Pozabil je na dom, pozabil na očeta in mater, ki sta toliko pričakovala od njega. Izgubil se je; nikdar ga ne bode več videla domovina. Delal bode tako naprej kakor dela sedaj. Kar čez teden zasluži, tisto zapravi v nedeljo. Nikdar si ne bode toliko prihranil, da bi se mogel vrniti v rojstni kraj. Sedaj mu seveda še ni za to. Kaj mara, saj je še mlad in zdrav. A prišla bodo leta, in z njimi se bode povrnilo tisto sladko hrepenenje po domu, po svojcih, po zemlji domači, kjer bi legal k počitku. Vse to bo še prišlo, če ga ne zadene nesreča pri delu; a prišlo bo prepozno. Ne bo se več mogel iztrgati slabim strastem in pričetim drugo življenje. In tako bo končal v tujini morda v največji bedi.

Pa dobijo se še hujsi. Ta je zapustil doma brez pomoči samo očeta in mater. A drugi ima ženo in otroke, ki se doma ubijajo z delom, pozabljeni od gospodarja in očeta tam v daljnji Ameriki. Koliko se trudijo doma, da bi ohranili razpadajoči dom, da bi si ohranili vsaj lastno domačo streho. Bog' ve, če se jim posreči, če prej ne odpovejo njihove moči. Žena je slabotna, otroci še niso dorastli, in tako ni gospodarja, ne delaveca. Oče pa živi tam v tujini tjavandan; igra in pije ter ne misli ne na svoj dom, ne na ženo in otroke. Morda bo tudi on končal bedno v tujini, če mu ne pošljejo od doma za potnino, da se more vrniti domov. In vendar, kako lahko bi jim šlo, če bi on hotel!

"Dober dan!" je pozdravil vstopivši Slokar

nekaj Tončiču na dolgu, ker ni mogel plačati. Njegov obraz je bil bel, oči so se mu žudno svetile, ko je stiskal pesti in preklinjal karte in sebe. A tovariši so se mu smejali in brili iz njega norec. O stali trije igralci da se preštevajo, koliko so dobili. Ciglič in Tončič sta imela že lep dobiček; le širokoplečni Rakar je bil na izgubi. Že sta hotela srečna igralca upravit denar, kar se oglasi Rakar s svojim nizkim glasom.

"E, tako se pa ne gremo, Tončič! Vsaka sema bi nehala, ko zadosti dobi, ha, ha! Jaz imam še vedno trideset dolarjev izgube."

"Kaj me to briga," pravi brezbržno Tončič. "Te igre ne moremo trije igrati, druge pa jaz nočem."

"Jaz tudi ne; to ali pa nobene," pristavi Ciglič.

"Bomo pa to igrali, če nočeta druge. Kdo pristopi?"

Nihče se ne oglasi. Večinoma niso bili igralci; omahljive pa je ostrušil zgrede tovariša, ki je vse zaigral, kar je prisluzil v dveh mesecih.

"Kdo pristopi, no?" je še enkrat zadonel po sobi močan Rakarjev glas.

Slokarja je drugič še bolj stresel Rakarjev glas nego prvič. Rad bi se bil oglasil, da bi poskusil srečo, a vendar ga je nekaj zadrževalo. Nekoliko ga je bilo tudi sram pred drugimi znanci, kateri so ga imeli za zelo varčnega in pametnega. Zato je še vedno molčal.

"No, pa ti pristopi. Slokar!" se obrne Rakar proti Slokarju.

"Saj drugi so vsi mevrže; niti denarja ne marajo, če jim ga človek ponuja."

Česar ni noben pričakoval, še sam Rakar ne, se je zgodilo. Slokar je prisedel, rekoč, da dalje ne bo igral, kakor samo četrt ure, pa če izgubi ali dobi. Ako niso s tem zadovoljni, rajši ne prične. Seveda so bili s tem takoj vsi zadovoljni. Saj so dobro vedeli, da gre vedno do zadnjega beliča pri igri, če je kdo količkaj nagljen do igranja. Pri igri se zabi na vse druge sklepe, pa če so bili prej še tako trdni.

In Slokar je igral in si utešil strast. Preteklo je četrt ure, a Slokar se ni več zadeval svoje o-bljube. Pred seboj je imel nekaj dolarjev dobička. Ni bilo dosti, a za ta denar bi bil moral par dni trdno delati v rudniku. Tu jih je pa dobil tako lahko. Samo roko je bilo treba stegniti in imel jih je. Sreča se mu je nasmehnila. Podala mu je prst, zakaj ne bi prišel za celo roko. Še par ur naj mu ostane zvesta, in Slokar bode rešen za par let težkega dela. Kmalu bo lahko odjadral tja v domovino k svojem zadovoljen in srečen.

A sreča je opoteča povsod, še najbolj pa pri igri. Resničnost tega pregovora je izkusil že vsakateri igralec je že petdeset dolarjev, a naprej ni šlo več. Ker je hotel srečo prisiliti, je stavil vedno več in vedno več tudi izgubil. Kmalu je šel dobiček, od koder je prišel in spremljalo ga je še nekaj dolarjev iz lastnega žepa Slokarjevega. Še bi bil čas, da bi nehala. Imel bi sicer izgubo, a ta ne bi bila velika; lahko bi se je preneslo.

Pa bilo je prepozno. Strast je bila Slokarja preveč v oblast. O-slepila ga je in oglušila, da ni več videl doma zapuščene žene, ni več slišal njenega prosečnega glasu napram upnikom. On je igral; igral in izgubljal. Le včasih je dobil kak dolar; pa kaj bode to, ko je pa moral vedno plačevati po petkrat toliko, kakor je enkrat dobil. Nekaj znancev, ki je poznalo Slokarja in njegove domače razmere, ga je opomnilo, da naj nehala, ko vidi, da ni sreče. Mož se jim je smilil; pa zastoj so bile besede. Tudi Ciglič in Tončiču se je smilil, četudi sta imela dobiček. Le Rakar se je na tihem zadovoljno smejal, glasno pa dajal Slokarju korajžo, katere niti potreboval ni, ker ga je že tako objela strast, da bi zaigral tisočake, ako bi jih imel. Še vedno je upal namreč, da se sreča hipoma obrne. Upal je do zadnjega dolarja. Pa tudi pri zadnjem dolarju se ni obrnil. Tudi ta je šel za onimi devetindesetimi k Rakarju, ki ga je smehljaje spravil v žep.

Za dve uri je vstal Slokar izza mize popolnoma suh. Kot mali bogatin je prisedel, a vstal je berač. V par urah je napravil zaslužek dolgih mesecev.

III.

Slokar je pristopil k oknu in nemo zrl na stotine streh pred se-

boj. Tu intam se je dvigal med njimi mogočen stolp kake cerkve. Tam daleč ob robu mesta je bilo videti celo vrsto visokih dimnikov. Vsa teden se je iz njih valil črnosivi dim, a danes so počivali. Danes ni mrgolelo okrog njih na tisoče delavnih rok, ki so služili kruh sebi in svojem tam daleč v pravi domovini. Vae je bilo prazno, mrtvo. — Solnce se je nagibalo k zatonu in brez števila raznih streh z različnimi stolpiči se je zasvetlikalo v zadnjih solnčnih žarkih. Lep je bil pogled v tem trenutku na mesto, kdor se ga je zavedel.

A Slokar ni videl vse te lepote tujega mesta, četudi je zrl skozi okno visokega stanovanja, četudi je ležalo vso to pred njim, kakor na dlani. V glavi so se mu podile divje misli, a v sru se mu je kuhala srd. Srd na koga? Ali naj se mar jezi na svoje tovariše igralce, ki so spravili njegov težko prisluzeni denar? Ne; igralci so pošteno. Pač pa si je on sam kriv, da je sploh pričel igrati. Četudi ga je silil Rakar, saj bi mu ne bilo treba iti, ko bi ne hotel sam, on sam. Sam si je kriv, ker je pričel, ker ni nehala, ko je videl, da ga zapušča sreča. Najrajši bi se zaletel v zid s to neumno glavjo, da bi si jo razbil. Kaj bode zdaj doma? Kako bo gledala žena, ko bo dobila mesto denarja samo pismo? Reva. Kako se je zanašala nanj, kolikokrat je preracunila, kam bo dala denar, da si pomaga iz največje sile! In sedaj nič, nič. Lepo svotico je lahkomi-selno zapravil. Sedaj zopet lahko dela in varčuje dobrega pol leta, preden se mu nabere tak znesek, in potem ga lahko zopet zaigra v par urah, kakor se je zgodilo ravnokar. Ne, ne; nikdar več ne prime za karte, pa če bi gotovo vedel, da dobi! Izučilo ga je zadosti.

"Ali ne bova pisala, Slokar?" se oglasi Ciglič in ga vzdrami iz težkih misli.

Slokar je obrnil pri teh besedah obraz od okna in pogledal po sobi. Zardelo lice in mokre oči sta pričala o jezi in kesanju. Večina rojakov je odšlo med tem, ko je Slokar zrl skozi okno in gledal v duhu svoj dom in objokano ženo. Ostal je le Ciglič in dva Gorenjca, ki sta se ravnokar odpravljala na izprehod.

"Ako ne piševa, grem jaz tudi malo ven," pravi za nekaj Ciglič, ko mu Slokar ne odgovori na prvo vprašanje.

"Nekaj morava, pa ne vem kaj bi."

"E, pismo se kmalu napiše."

"Pa sem ženi obljubil, da ji pošljem za praznike denar."

"No, zdaj ji pa piševa, da ga ne pošlješ," odgovori Ciglič in pripravljiva papir in črnilo za pisanje.

"A kaj bo počela žena?"

"Nič; čakati bo morala, da zopet zaslužiš in ji pošlješ, ako ne zaigraš," se je nasmehnil Ciglič.

"Zapomni si, da sem igral danes zadnjikrat. Nikdar več ne sedem h kaki igri. Imam že zadosti."

"E, to je že marsikateri rekel, a med stotimi komaj eden drži besedo."

"In jaz hočem biti tisti stoti, boš videl, Ciglič!"

"No, kaj naj pišem ženi, da si bil bolan in ji nemoreš poslati?"

Slokar se je sam ustrašil izprava te misli.

"Ne, tega ne smeva pisati, potem bo žena še v večjih skrbih," je pristavil. "A, da sem zaigral, tudi ne moreva pisati; kaj bi si potem mislila o meni, reva."

"Potem pa sploh ne omeniva nič o denarju, pa je."

Slokar je že ves čas pogovora mislil na neki izhod iz te zadrege. A ni mogel povedati Cigliču. Bal se je, da bi mu Ciglič ne odbil njegove prošnje in nekoliko ga je zadrževalo, ker ga je bilo sram, četudi sta bila sama v sobi. Nekaj časa je molčal, potem se je pa le ojuščil in poprosil Cigliča, da bi mu nekaj posodil, vsaj kakih trideset dolarjev.

"Dragi moj, s tem pa ni nič. Sicer vem, da si poštenjak in bi mi vrnil o prvi priliki, a vendar ne gre. Poslati moram sam nekaj domov, nekaj moram pa sam imeti. Ravno komaj je, da sem danes nekaj dobil. Trideset dolarjev je pa že mala svotica, katere ne izrad nobeden."

"Saj ti bom pošteno vrnil," pristavi boječ Slokar.

"To ti rad vejamem, če boš še živ in zdrav. Pa saj sam vešč, kako je. Ako dela človek v rudniku, je od danes do jutri. Koliko jih

zadene nesreča. In mikler ni zapisano, da bi se izognila tebe."

"Pa mi vsaj nekaj posodi, če nočeš toliko!"

"Naj bode; posodim ti deset dolarjev, a več ne morem. Pošljiva ji te dolarje in ob enem napiševa, da si bil bolan, recimo, da si si roko zlomil. To ni tako neravno, in žena si ne bo preveč v skrbah zaradi tvoje bolezni."

Slokar je nemo zrl pred se. Sicer je vedel, da ni prav, če se laže, a kaj hoče. Boljše si je pomagati z malo lažjo, kakor pa ženo doma še bolj storiti nesrečno. Zato je molčal, ker ni imel česa odgovoriti.

"Velja? Ali naj pišem?" vpraša Ciglič in pomoči pero v črnilo.

"Le piši!"

Ciglič je pisal. Videlo se je, da je vaje pisanja. Pero mu je kar drselo po papirju. Za četrt ure je bilo že pismo gotovo. Prebral ga je še enkrat sam mrmrajoče, naredil tupatam kakšno piko, ker je bil v naglici pozabil, potem pa je odložil pero ter se naslonil na stol s pismom v roki.

"Tako. Pismo je gotovo. Poslušaj."

"Draga žena! Sprejmi pozdrav od svojega moža v daljnji Ameriki. Tudi otročiče prav lepo pozdravljam vse po vrsti."

Tukaj ti pošljam za praznike deset dolarjev. Ne bodi žalostna, ker ni več. Imel sem sicer že precej privarčevanega, da bi ti poslal kaj več vkup. Pa zadela me je nesreča. Ne prestraši se, saj je že vse dobro. Pred šestimi tedni sem si bil v jami zlomil roko. In kar sem imel prihranjenega, mi je ravno prav prišlo v holezni. Ležal sem mesec dni v bolnišnici. Zdaj je roka že boljša in sem zopet na delu. Seveda še ne morem opravljati težkih del, ker je še roka preslaba. Zato so mi dali za sedaj lažje delo, ki ni tako nevarno. Sicer zaslužim nekoliko manj, pa bo že še za nekaj časa. Potem se pa zopet poprimem starega dela in bodem bolj pazil, da me ne zadene kakšna nesreča."

Poslani denar porabi zase, da ne boste stradali. Upniki bodo že se malo počakali, če jim poveš, kaj se mi je zgodilo. Saj upam, da mi bode v kratkem mogoče poslati kaj več."

Želeč vsem skupaj vesele praznike in srečno novo leto, vas pozdravlja vaš

Martin."

"Je dobro?" In Ciglič je uprl svoj pogled v Slokarja, ki mu je sedel nasproti že precej miren. Od dahnil-se je, ko je slišal pismo.

"Prav dobro; hvala lepa! Če imaš še kam zapisati, zapiši, da naj molijo zame."

"Da bi več ne igral, kaj ne?" je rekel Ciglič smehljaje in zapisal na koncu pisma besedi: "Molite zame!"

"Tudi — in pa, da bi me ne zadela res nesreča, o kateri si pisal v pismu. Tako čudno mi je pri sru, kakor da bi me res čakala nesreča v rudniku. Ni prav, da si ves denar zaigral. Pa po toči je prepozno zvoniti."

Ciglič je dejal v pismo izročil Slokarju. Naročil mu je, naj ga odda priporočeno, ker je v njem denar.

IV.

Naslednje dni po oni nesrečni nedelji je hodil Slokar kakor po navadi na delo. A to ni bil več on Slokar, ki je prej delal s takim veseljem in vztrajnostjo, da ga je bilo veselje gledati. Pri težavnem delu si je vedno ohranil dobro voljo. Ž njo je preganjati sebi in svojim tovarišem ožnje misli na dom in na svoje. Le redko se je prej pokazala žalost in nevolja na njegovem moškem licu. Često so mu sicer misli pri delu uhajale na dom; a navadno so mu bile vsele in prijetne te misli. Ni mnogo mislil, kako da je sedaj doma, ampak navadno si je slikal življenje na domu, ko se on povrne šok zdrav in šil z bogatim zaslužkom iz Amerike. Ako se ga je pa le včasih polotila otožnost, da je tako daleč od doma, si jo je vselej hitro pregнал še z večjim naporem pri delu. Tako so mu hitro minevali dnevi, in z vsakim dnevom je raste njegov prihranek, za vsak dan je bližje vrnitvi v domovino, četudi bo morda ostal še kakšno leto v tujini.

Tako je bilo prej, a sedaj je drugače. Sedaj prihaja zamišljen k delu in tih. Svojim tovarišem komaj odgovarja na njihova vprašanja. Sicer še vedno dela marljivo, a vendar ni več tako vztrajen. Včasih celo postoji dalje časa,

ngo ga je potreba za oddih. In ko se zave, hitro prime za orodje in dela s tem večjo naglico, da bi nadomestil, kar je zamudil. Često se mu izvije iz širokih prs globok vzdihljaj, česar se prej ni zgodilo. Vidi se mu, da ga nekaj teži. Telesne bolečine niso, ker še vedno dela z isto lahkoto, kakor je delal poprej in prav nič ne teži, da bi ga kje bolelo. A vendar ni več tisti delavec, kakor nekdanj Slokarja je vedno grizlo v njegovi notranjosti, da je tako lahkomišljeno zapravil lepo svotico denarja. Njegova vest mu ni dala miru, ne doma, ne pri delu. Bolj pogosto nego nekdanj je mislil na dom in na ženo, ki jo je tako varal. Iznebiti se ni mogel očitanja, da se je ženi tako nalagal. Tudi neka težka slutnja se je uživala v njem. Bal se je nečesa, a sam ni vedel česa. Četokrat mu je prišlo na misel, kaj bi bilo, če bi se njegova laž v pismu uresničila. Zdržnil se je pri taki misli, ne morda, da bi se zbal telesnih bolečin. Groza ga je bilo samo to, da bi moral morda cele mesece ležati bolan in bi si ne mogel ničesar prisluziti ravno sedaj, ko bi bilo najbolj potreba. Vedno je odganjal to misel, a vendar se mu je vedno zopet vračala in vsiljevala.

Tako so tekli prvi dnevi tistega tedna za Slokarja tako počasi, kakor še nikdar prej. Seveda, on si je želel, da bi šel čas hitreje naprej, da bi si tem prej zaslužil in vsaj nekoliko poravnal izgubo pri igri. Zato se mu je zdelo, da leže čas tako po polzevo.

Slokar ni kopal rude v železnem rudniku. Takoj, ko je dobil ondi službo, so mu odkazali delo pri izvažanju rude, in tisto delo je obdržal ves čas. Po velikanskih rovih je bil napeljan železen tir. Po njem so vozili v zato pripravljenih vozovih rudo iz rudnika. To delo ni lahko, kakor bi morda kdo mislil. Treba je vzdigniti pri nalaganju dostikrat prav velike grude in potem tiskati pred seboj težko naloženi voz.

Nekega dne je Slokar kakor po navadi nalagal s svojimi tovariši na voz železno rudo. Na vrsti je bil ravno težek kos, ki sta ga nalagala s Slokarjem še dva druga tovariša. Slokar ni vzdignil s tisto pazljivostjo kakor nekdanj, ker je bil razmišljen. Preslišal je dano znamenje tovariša in ni vzdignil istočasno z onima dvema. Zato je velika gruda zdrsnila k Slokarju in mu pritisnila roko na voz. Slokar je od velike bolečine zavpil in prebledel. Tovariša sta naglo dvignila grudo, da je mogel roko rešiti. A bilo je prepozno. Spodnja laketa je bila že zlomljena.

Silne bolečine je čutil Slokar, a ni tarnal in tožil. Njegove preblede ustnice so komaj slišno šepetale: "Kazen, kazni; prav se mi je zgodilo. Hvala Bogu, da ni hujske!"

Slokar sedaj že pridno gospodarja na svojem popolnoma prenarajem domu. Marljivo obdeluje povečano posestvo z ženo in otroki, ki mu prav dobro pomagajo. Rad pa pripoveduje, kako si je roko zlomil vsled zadnje igre. Drugi sicer še sedaj pravijo, da je bila temu kriva njegova nepazljivost; a on vedno trdi, da je bila kazni božja. Zapravil je bil denar, nalagal ženo, in prišla je za-

stuzena kazni. Igre se poslej res ni dotaknil nikdar več ne v Ameriki, pa tudi ne doma. Saj ga je dovolj izučila njegova — zadnja igra.

MARIJA SLUGA
1828 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4739
iskušena in s državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno pripravljajo slovenskim in hrvaškim ženam.

SVOJI K SVOJIM! — Držite se vedno tega gesla!

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo!

Frank Petkovšek
720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.
Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravilja notarske posle.
Se toplo priporoča Slovincem v Waukegan in okolici.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če želite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. držav. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzorne odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne ikrinjice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka
F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.
Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoaj.

Za glažek vinca rujnega, pošten kristijan življenje da.

Dasiravno je že 24 držav suhih v Ameriki, — v naši slavnozmani Chicagi pa še ne poznamo suše.

Jaz sem ga letos naprešal zopet par tisoč "galone", da nam ne bo treba trpeti žeje, najsi bo že v petek, ali "svetek".

Moje vino dela že samo ob sebi reklamo, ker je naravna in pristna domača kapljica. Betošnji pridelek se je posebno obnesel. Imam rudečega in belega. Pokusite samo eno "galonec", — pa se boste prepričali, kako kapljico imam v kleti. Dobro blago se samo hvali, tega gesla se držim jaz.

JOSIP PERKO,
Slovenski gostilničar,
2236 So. Wood Str. Chicago, Ill.

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacijonalizirana leta 1864

Novoletne denarne pošiljatve v Avstrijo in Nemčijo po brezličnem brzojavu.

Vsled udobnosti in koristi za naše avstrijske in nemške stranke, smo ukrenili potrebno, da se lahko z našim posredovanjem odpremlja novoletne denar. pošiljatve po radiogramu, ali po brezličnem brzojavu preko bojne črte na "Zapadni fronti" na vse kraje Avstrije in Nemčije. Vsled tega se nadejamo, da nam boste dali kolikor mogoče prilike in časa še pred Božičem za odpremo denarnih pošiljatve.

Mi smo pošiljali naravnost denar tudi v druge evropske države; sedaj se nam je pa še posrečilo, da se lahko denar odpremlja tudi čez "strelske jarke in zakope" po brezličnem brzojavu.

Obrnite se že sedaj na nas in boste postreženi točno, solidno in v popolno zadovoljnost. — "Banka, katero je točna postrežba povzdignila." Skupno premoženje nad \$7,000,000.00

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Novice iz stare domovine.

Umrli

je v Ljubljani knjigovodja Silvester Škerbine. Pokojnik je bil ustanovnik Slov. trg. društva "Mercur", večletni učitelj knjigovodstva, in je spisal tudi prvo slovensko knjigo o knjigovodstvu. Slovenski trgovski krogi ga bodo gotovo pogrešali. Blag mu spomin!

Župnik Ivan Kodre umrl.

V št. Vidu pri Vipavi je umrl 1. decembra 1916. č. g. Ivan Kodre, župnik v pokoju. Rojen je bil 7. decembra 1847 v št. Vidu pri Vipavi, posvečen v mašnika 1873; služboval je v Kanalu, Štanjelu, Oseku in nazadnje nad 20 let kot župnik v Križu na Vipavskem. Nastanil se je leta 1914 kot vpo-kojeni župnik. V domačem kraju je, dokler je bil pri moči, pomagal v pastirovanju.

Umrli

je v Metliki dne 29. novembra, spoštovana mati in gospodinja Frančiška Primožič, rojena Masten iz Temnice hišna št. 24. v starosti 57 let. Pribežala je semkaj z možem in hčerko pred vojnimi grozotami na Krasu, pa je revica tu našla svojo smrt. Umrli je nagloma za srčno kapjo. Pokojnica je bila sestra župana Mastena iz Vojsčice, ki biva sedaj v Metliki.

Padel je

dne 11. oktobra 1916 na italijanski fronti Josip Arnskek, domačega domobranskega polka. Simpatičen uhladenec se je nahajal 7 mesecev na fronti. Pokopali so ga na bojišču blizu Gorice.

Begunska vest.

Cecilija vdova Kersévan in Reniga Pregelj iz Renč pri Gorici se nahajata z družino v Žirovnicah, vas Breg, št. 17.

Med vjetniki z Goriškega, ki so umrli v Srbiji.

čitamo imena: Josip Pahor iz Opatjegasela, umrl dne 28. novembra 1915 v Oleksini; Anton Spacapan iz Ozeljana, umrl dne 31. marca 1915 in Fran Zega iz Dutovelj, umrl dne 28. februarja 1916 v Ceku.

Petrolej.

Kar čudno je, kar se zdaj s petrolejem godi. Kakor znano, se dobiva pri nas petrolej v Galiciji in Bukovini. V zemljo vrtajo velike luknje; če zadene iskalec na pravi vrelec, je precej milijonar. Iz zvrtae luknje priteče nečističen petrolej ali nafta, ki se izroči čistilnici. Leta 1908. je veljalo 100 kg nafte 70 vinarjev. Podjetniki so delali izgubo. Takrat je napravila država čistilnico v Drobobitnem in kupovala olje od drugih podjetij, da bi tako prišel počasi red v to važno gospodarstvo. Leta 1910 je bila cena 3,02 K; 1911 pa 3,46 K; 1912 že 5,05 K; 1913 celo 9,04 K. Že takrat so čistilnice delile dividende po 8 do 10 %. Začetkom junija 1916. je bila cena 10 kron, julija 19 K, zdaj pa se plača za 100 kilogramov nafte 32 K., veliko več, kakor za očističen petrolej pred vojsko. Podjetniki imajo čez 30% dobička, ko so vsi stroški pokriti. Vlada je lani zahtevala, naj se da za njeno čistilnico olje malo ceneje. Avgusta 1915 je izjavila, da zaseže vse proizvajane petroleja. Beseda je ostala na papirju. Špekulantje so še nadalje določili cene in vse prosto prodajali. Zdi se, kakor bi se bali onih bogatinov, ki so iz ljudstva toliko milijonov spravili. Morebiti bodo zdaj kaj padle cene petroleja, ko so Bolgari in Nemci zasegali 20.000 vagonov romunskega petroleja. Romuni so nabirali v velikih zalogah bencin in petrolej za naše sovražnike. V naglem begu so le eno samo shrambo zažgali, vse druge so Nemci in Bolgari nepoškodovane dobili.

Volkovi v Dalmaciji.

Iz občine Vrlika prihajajo zopet poročila, da se pojavljajo volkovi in da so po raznih vaseh poklali obilo živine.

Zadnje cene vina v Dalmaciji

so bile 250 do 330 kron po področju in gradaciji. "Hrvatski list" pravi, da je Dalmacija še vedno poplavana z agenti in dalmatinsko vino gre v razne podzemne in nadzemne labirinte, kjer so dobro napeljeni vodovodi, voda, sladkor in drugi preparati polnijo žepne špekulantov in v promet prihaja neka tekočina, ki ima v sebi

komaj nekaj vinskega, pa velja za dalmatinsko vino.

Dopisnik iz Dalmacije v "Hrvatskem listu" pravi na koncu: — Mi pa stojimo tu s prekrižanimi rokami, prepuščamo se usodi in si namemo roke, da smo vino dobro prodali. Tu bi trebalo strogosti neke gospode, ki se dela važno v drugih vprašanjih, kjer ima najmanj vojna in kjer je nje najmanj treba.

Za 5000 kron svinjskega mesa ukradel.

V hiši nekega Ratkovića na Muču v Dalmaciji so imeli vaščani shrambo za posojeno meso, klobase in gnjati. Eno ptefeklil noči pa je izginilo iz sušilne shrambe vse meso, v vrednosti 5000 do 6000. kron.

Društvo za gradnjo hotelov po Dalmaciji,

ki se je pred kratkim ustanovilo, že pridno deluje. Na čelu društva so: baron Krupp, društvo Lloyd in grof Noris. Podpisana je dose-daj glavnic deset milijonov kron, v projektu je gradba 6 hotelov.

Razstrelbe italijanskih municijskih skladišč.

ki jih omenja uradno poročilo z dne 1. decembra, so morale imeti velikiški učinek. V Vipavi so se stresle hiše kakor v najhujšem potresu. Mogočno razstrelbo je bilo slišati dne 30. novembra ob pol 9. uri zjutraj v smeri proti Ronkam, drugo močnejšo proti Opatjemu selu okoli pol 12. ure. Odličan del na uspehu so imeli naši letalci, ki so v drznih poletih vodili topovski ogenj. Z Budanj in višje ležečih krajev je bilo videti cele gore dima, kakor bi se pojavil strašen ognjenik.

Ooprava italijanskega jezika v Dalmaciji.

"Naše Jedinstvo" dobiva z Dunaja vest, da se v najkrajšem času odpravi italijanski jezik iz javne uprave v Dalmaciji.

Dvorni svetnik deželni šolski nadzornik g. Franc Hubad umrl.

Dne 4. decembra 1916 je umrl v Ljubljani po daljši bolezniz zaslužni svetnik deželni šolski nadzornik v pok. g. Franc Hubad. Rojen je bil 28. januarja 1849 v Podvodju, občina Vodice in je brat ravnatelja "Glazbene Matice" g. Mateja Hubad. Po končanem študiju je leta 1875. nastopil svoje učiteljsko delovanje na deželni nižji gimnaziji v Ptuj, kjer je ostal do leta 1884. V teh letih 1884. do 1891. je bil profesor na prvi državni gimnaziji v Gradcu, naslednje leto je bil poklican v službovanje v naučno ministrstvo leta 1894. pa imenovan za ravnatelja na c. kr. učiteljsko v Ljubljani. Leta 1901. je bil imenovan za deželnega šolskega nadzornika na kranjskih srednjih šolah; leta 1912 je dobil naslov in značaj dvornega svetnika, leta 1914. je šel na lastno prošnjo v stalni pokoj. V prejšnjih letih je tudi literarno deloval. Več njegovih patrijotičnih knjižic je izšlo v izlozbi Družbe sv. Cirila in Metoda, posebno znani so njegovi "Junaki", izdal je tudi več šolskih knjig, slovenski besednjak itd. Zadnja leta je bil predsednik "Glazbene Matice."

Smrtna kosa.

V Kočevju je umrla ga. Marjeta Zagorjan roj. Gruđen, doma iz Blok na Notranjskem. — Umrli je v Senčurju gospa Jedert Gasperlin. — Umrli je v Celju baronica Karolina Rechbach v 83. letu svoje starosti.

Poročil

se je dne 25. novembra 1916 g. Adamič Frane, c. kr. davčni podčastnik pri c. kr. poljski bolnišnici v Nadanjem selu (Šmihel), z gospico Šabec.

Nadvojvoda Friderik in nadvojvoda Evgen ljubljanskemu županu.

Na brzovojni čestitki, ki sta se odposlali imenom mestne občine ljubljanske maršalu nadvojvodi Frideriku in maršalu nadvojvodi Evgenu je prejel župan sledeči brzovojki:

"Zahvaljujem se Vam najtoplejše za prisrčne čestitke deželnega stolnega mesta Ljubljane, ki so me odkritosrečno razveselile. Feldmaršal nadvojvoda Friderik."

"Deželnemu stolnemu mestu Lju-

bljani izrekam svojo najtoplejše zahvalo za v veselo navdušenih besedah izrečene mi čestitke. Feldmaršal nadvojvoda Evgen."

Poklonitv tržaškega slovenstva cesarju Karlu I.

ki se je vršila na tržaškem namestništvu, je bila sijajna manifestacija, ki ostane neizbrisno zabeležena v zgodovini tržaških Slovencev. Odposlanstvo, ki je šlo na namestništvo, da izreče Nj. Veličanstvu svoja čustva napram vladarju, je bilo eno najštevilnejših, kar jih je kdaj ob podobnih slavnostnih prilikah prestopilo prag namestnitvene palače. Zastopani so bili vsi naši slovenski zavodi, društva in udruženja, politična, kulturna in gospodarska, vseh skupaj velikansko število 190. Zlasti pa nas je veselilo, da je bila tudi častno zastopana naša okolica, tudi zgornja, ki najhujše čuti težave vojne. Prav posebno pa je vzbujala pozornost in lahko tudi rečemo, odkrito občudovanje krasna in pestra noša naših vrlih okoličank, ki so se, petero po številu udeležile poklonitve in tvorile v velikem krogu obilno pozornosti.

87. pešpolk.

Slovenje-graška mestna občina je poklonila 87. pešpolku srebrnog z napisom: "Junakom domačega polka št. 87. v svetovni vojni 1914—1916 hvaležno mesto Slovenjgradec".

Stroške je pokrila prostovoljna zbirka med meščani.

Pomanjkanje mleka v Ljubljani.

V Ljubljani je opažati od dne do dne večje pomanjkanje mleka. Na tem dejstvu tudi ne izpremenj prav nič okoliščina, da se je ustanovila takozvana "Preskrbovalnica za mleko", ki je imela doslej eno celo sejo. Od papirja do mleka je še velika razdalja. Vprašanje preskrbe z mlekom se pa tudi ne da rešiti drugače kot z ustanovitvijo centrale za celo deželo. "Posredovalnica za mleko" je v tem oziru vložila na c. kr. deželno vlado prošnjo. "Preskrbovalnica za mleko" sama more le malo pomagati ljudem. Na tem žalostnem dejstvu ne izpremeni prav nič splošni popis mleka, ki se je sedaj odredil v Ljubljani. Ljudem je to treba povedati, da ne bodo zahtevali od "Preskrbovalnice za mleko" nemogočih reči. Nekaj pa bo vseeno skušala "Preskrbovalnica za mleko" storiti. Neobhodno potrebno je, da se preskrbi v Ljubljani z najnujnejšo množino mleka tiste prebivalce, ki brez mleka sploh živeti ne morejo. V tem oziru pridejo v poštev le dojenčki in le tisti bolniki, ki drugega uživati ne morejo kakor mleko. Prve ni težko legitimirati, za zadnje je potreba zdravniško spričevalo. Umevno je, da se more "Preskrbovalnica za mleko" ozirati na zdravniška spričevala tako dolgo, dokler njihovo število ne zraste na tisoč. Lansko leto je namreč več kot 3000 ljudi v Ljubljani predložilo zdravniška spričevala, vsled katerih bi ljudje ne smeli uživati drugačne kot bele pšenične moke št. 0. Ako se torej noče prikrajšati najresnejših bolnikov na uživanju mleka, je neobhodno, da se omeji izdajanje zdravniških spričeval le na one bolniki, pri katerih je mleko edino ali vsaj poglavitno in neobhodno živilo.

"Mestna preskrbovalnica za mleko" je sedaj, dokler ni rešeno vprašanje mlečne centrale, primorana nastaviti pri nakazovanju mleka tako ostro merilo, ker je mogoče nakazila izvrševati le z mlekom, ki se je že dosedaj dovažalo v Ljubljano. Pri tem je neobhodno, da se prikrajša za mleko odrasle in sistira zlasti oddajo mleka po kavarnah. Prebivalstvo se ponovno naproša, naj gorenje vrstice upošteva in naj išče pri "Preskrbovalnici za mleko" — dokler ne bo drugih objav — nakazil za mleko le, če je treba mleka za dojenčke, porodnice ali druge prav težke bolnike.

Velika tatvina v Trbovljah.

Še bolj naglo kot raste draginja, se množijo v Trbovljah in okoličih tatvine. O malih tatvinah, katere se dogajajo dan za dan niti ne govorimo, ker bi bilo preveč pisarije, pač pa hočemo našteti nekaj velikih tatvin. Pred tedni je izginil na pojasnjen način veliki jermen pri nekem gonilnem stroju v vrednosti K 1000. O storilcih ni sluha ne duha. Pred 14. dnevi je bil ukraden v novi separaciji zopet jermen (Transmissionsriemen) vreden približno K 800. Tatov še

niso dobili. — V petek, dne 24. no, vembra zvečer je izginil zopet gonilni jermen na Guido-Brecherju v vrednosti K 1800. Te tatvine osumljenega delaveca so takoj prijeli, a je iz zapora v ponedeljek zjutraj ušel. Po noči pa ji bil zopet ravnotam ukraden drugi jermen v vrednosti K 1200. Tudi glede te tatvine se do sedaj niti na sled ni moglo priti storilem. Gre se najbrže za organizirano tatvinsko družbo. Vsekakor je škoda premogokopne družbe jako visoka in bi bilo želeli, da se tatovom pride na sled.

Listnica upravnštva.

Dasiravno smo v št. 52 na tem mestu prosili nekatere tajnike krajevnih društev, da naj nam izvolijo čimprej mogoče doposlati imena in naslove novih odbornikov, se žal nekaj društev še do danes ni odzvalo tej prošnji.

Od časa letnih volitev je poteklo že več tednov; čudno se nam zdi, da se nekateri tajniki tako malo brigajo za kak poziv od strani glavnega urada. Sam glavni tajnik vam je doposlal še meseca novembra lanskega leta liste, ali naznanila o volitvah uradnikov.

Do danes pogrešamo ta naznanila še od sledečih društev: št. 42, 83, 89, 100, 102 in 147.

Ako jih ne dobimo do 20. t. m., bomo ta društva pri objavi imenika dne 24. t. m. enostavno izpuštili.

Skrbite za stalen mir.

Dandanes je ljudstvo v neprestani borbi s svojim želodcem. Ta borba nastaja vsled zapeke, ali za-basanosti, vsled napejanja, glavobola, migrene, nervoznosti, izgube okusa in moči, ter vsled splošne telesne slabosti i. t. d. Sklenite torej stalno premirje z vašim želodcem. Izčistite črevesje in držite isto v redu s pomočjo Trinerjevega ameriškega grenkega zdravilnega vina, ki je edini zanesljivi pripomoček v želodčnih neprilikah. To vino je narejeno iz zdravnih zelišč. Koreninie skorje, ki so velike zdravilne vrednosti; poleg tega vsebuje to zdravilo povsem dozorelo, naravno rudeče vino. Ne jemljite raznih alkoholnih grenčev, kateri le slabijo

prebavne organe med tem, ko jih Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino le krepi in jači. Cena \$1.00. Dobiva se v lekarnah. Ako ne zamorete biti mirni vsled revmatizma ali nevralgije, — odpodite mučitelja s pomočjo Trinerjevega Linimenta. To zdravilo je neprekosno tudi pri ponetrebah, izpahkih, oteklinah, mrazenju, itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35c in 60c. Ali že visi v vaši sobi krasni Trinerjevi pozlačeni stenski koledar? Ako ne, — pošljite nam 10c v pokritje poštinih stroškov in dobili ga boste. Jos. Triner, izdeljuči kemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois. (Advertis.)

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8.
Chicago telefon: 4295.
Dom 2192 L.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebite vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za članice in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Potbniče. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedne natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavednih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

Dolžnosti uradnikov društev in podpornih organizacij.

Vsak uradnik društva se ob času nastopa svojih uradniških dolžnosti zaveže ali s častno besedo ali celo s prisego, da bode deloval kot taki uradnik za napredek organizacije v vsakem oziru. In mnogo je takih, kateri ostanejo svojim obljubam zvesti, in drugi so zepet taki, da pravijo: kakor so moji predniki delali, tako bodem delal tudi jaz!

To ni nikakor prav, in sicer vsled tega ne, ker ima novi uradnik mogoče veliko boljše tozadevno priložnost kakor jo je imel pa njegov prednik, posebno še pri obrestovanju društvenega denarja, ker, če lahko istega vložite na 5% ali 6% obresti, je boljše nego, da bi ga uložili samo na 3% obresti; to je vaša dolžnost, da tako storite. Če morda ne veste, kam bi društveni denar nalagali tako da bi se obrestoval po 5% ali 6%, v takem slučaju se obrnite na tvrdko

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Omenjena tvrdka je občeznana kot poštena in zanesljiva, ter ima vedno na razpolago dosti vrednostnih obveznic (Bonds) za katere so odgovorne ne samo omenjena tvrdka, ampak tudi davkoplachevalci in posestniki različnih mest, vasi, držav, občine ali šolskih okrajev, ali kake velike korporacije. Najboljši dokaz naše trditve je ta, da še nikoli ni nobeden zgubil nobenega denarja pri nakupu takšnih obveznic. Iste se tudi lahko vsak čas zamenja za gotov denar. Zatorej kadar imate pri društvu svoto \$100.00 ali več, obrnite se na nas in mi vam bomo z veseljem postregli na ta način, da se bode vaš denar dobro obrestoval

Priporočamo se vam s spoštovanjem

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

